

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...

Οι προτάσεις μας δικαιώνονται Το Πανεπιστήμιο απεγκλωβίζεται...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οι προτάσεις μας δικαιώνονται Το Πανεπιστήμιο απεγκλωβίζεται...	03
ΝΟΜΟΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ	
- Νόμος Πλαίσιο Λειτουργίας των Α.Ε.Ι	04
- Πανεπιστημιακό Άσυλο	05
- Πανεπιστημιακά Συγγράμματα	08
- Οικονομική Ενίσχυση Φοιτητών	10
- Οικονομική και Διοικητική Αυτοτέλεια	12
- Επιστημάνσεις στο τελικό Νομοσχέδιο	14
ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
- Αποκέντρωση της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	15
- Δαπάνες για την Παιδεία	18
Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΣΗΜΕΡΑ...	
- Νέες Τεχνολογίες & Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση	19
- Εναλλακτικές Μορφές Εξέτασης	22
- Η Στέγαση των Φοιτητών	23
- Η Λειτουργία του Φοιτητικού Κινήματος	28
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟΥ...	
- Μη κρατικά - Μη κερδοσκοπικά Πανεπιστήμια	30
- Αξιολόγηση της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	36
- Γραφεία Διασύνδεσης Σπουδών & Σταδιοδρομίας	38
- Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ελλάδα	40
- Δια Βίου Εκπαίδευση	43
- Ευρωπαϊκή Ενοποίηση στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης	45

Το 2007 εξελίσσεται σε χρονιά - ορόσημο για την ανώτατη εκπαίδευση και τα ελληνικά Πανεπιστήμια. Η ψήφιση του νόμου που αλλιάζει τους όρους ύστασης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι., γνωστού σε όλους μας ως «νόμος-πλαίσιο», δημιουργεί τις προϋποθέσεις ουσιαστικής αναβάθμισης των σπουδών μας επιχειρώντας να διορθώσει πολλές από τις δυσλειτουργίες των ιδρυμάτων. Σε συνδυασμό μάλιστα με τη διαδικασία της αξιολόγησης, την οποία με χαρά είδαμε επιτέλους να θεμελιώνεται συνταγματικά και στη χώρα μας αλλά και τη διαφαινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 16 από την επόμενη αναθεωρητική Βουλή, φαίνεται να διαμορφώνεται μια νέα πραγματικότητα για την ανώτατη εκπαίδευση και να δημιουργούνται συνθήκες ουσιαστικής αναβάθμισης του ελληνικού Πανεπιστημίου.

Στις εξελίξεις αυτές η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ είχε το ρόλο που της αρμόζει: του πρωταγωνιστή! Με τη συμμετοχή μας στον εθνικό διάλογο για την παιδεία και την επιμονή μας να στηρίξουμε τις θέσεις μας ακόμα κι όταν απέναντί μας βρίσκαμε όλους αυτούς που αρέσκονται να μένουν στη στέιρα άρνηση, βγήκαμε νικητές! Γιατί παρότι είμαστε εδώ και δυο δεκαετίες πρώτη και αδιαμφισβήτητη δύναμη μέσα στα ελληνικά Πανεπιστήμια, καμία εκλογική νίκη δεν μας έδωσε περισσότερη ικανοποίηση από το να βλέπουμε τις θέσεις μας να γίνονται πράξη...

Η κατάργηση του μονοπωλιακού συγγράμματος, η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των Α.Ε.Ι., η διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση, η ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού του ασύλου, η κοινωνική λογοδοσία και η αύξηση της μέριμνας για φοιτητικά ζητήματα είναι μερικά από τα σημεία που διεκδικήσαμε και είδαμε να περατώνονται. Απέναντι στις προτάσεις μας, προτάσεις που κάθε χρόνο επιδοκιμάζει η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων φοιτητών μέσα από τις φοιτητικές εκλογές, μάταια μας αντιπάρταξαν βίαια και αθέμιτα μέσα, καταλήψεις μειοψηφιών με πραξικοπηματικές μεθόδους και επιχειρηματολογία πολύ περασμένων δεκαετιών. Κι όλα αυτά όχι για να αλλιάξει κάτι αλλά για να μείνουμε εγκλωβισμένοι στη στασιμότητα, για να εξακολουθήσουμε να είμαστε ο «φτωχός συγγενής» σε ένα άκρως ανταγωνιστικό διεθνοποιημένο περιβάλλον.

Το Πανεπιστήμιο αλλιάζει! Η ανάγκη μεταρρυθμίσεων όμως δεν σταματά, τα προβλήματα δεν λύνονται από τη μια στιγμή στην άλλη. Εξάλλου στη ΔΑΠ-ΝΔΦΚ ποτέ δεν έλειψαν οι καινοτόμες προτάσεις και η συμμετοχή στις εξελίξεις.

Η διαμόρφωση του Πανεπιστημίου που επιθυμούμε είναι ένας μακρύς και ατέρμονος αγώνας...

Σύμμαχος μας είναι η στήριξη των φοιτητών που πραγματικά επιθυμούν αναβάθμιση των σπουδών και πτυχία με αξία.

Όπλο μας η καθαρότητα των θέσεών μας και η αστείρευτη διεκδίκηση αιτημάτων για πραγματικά φοιτητικά συμφέροντα.

Όραμά μας το Πανεπιστήμιο που μας αξίζει...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΝΟΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Αναμφίβολα, η χρονιά που πέρασε και ειδικά το χρονικό διάστημα από τον περασμένο Απρίλιο έως και σήμερα, χαρακτηρίστηκε από επικέντρωση του ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης στα Ελληνικά Πανεπιστήμια και τις εκεί κυοφορούμενες αλλαγές που προωθεί το Υπουργείο Παιδείας στο «Νόμο-Πλαίσιο» Λειτουργίας τους.

Ο νόμος 1268/82 είναι ο γνωστός σε όλους μας «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ». Με αυτό το νόμο εδώ και 25 χρόνια προσδιορίζονται μέχρι και σήμερα οι θεμελιώδεις αρχές που αφορούν τη λειτουργία και τη σύσταση των Α.Ε.Ι. Γίνεται λόγος για την διοίκηση των ιδρυμάτων, τη διάρθρωση και το προσωπικό τους, τα πανεπιστημιακά όργανα, το διαχωρισμό των σπουδών σε προπτυχιακές και μεταπτυχιακές, τα φοιτητικά θέματα, την πανεπιστημιακή έρευνα, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελληνικών Σπουδών.

Εν έτει 2007 όμως είναι πλέον κοινός τόπος ότι **η Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση πάσχουν. Το Πανεπιστήμιο χρειάζεται άμεσα αλλαγές** οι οποίες θα είναι ικανές να το εκσυγχρονίσουν και να το καταστήσουν ικανό να παράγει επιστήμονες με πτυχία ανταγωνιστικά στο σύγχρονο και διεθνοποιημένο περιβάλλον που ζούμε. Βάσει της ακλόνητης πίστης της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ στις αρχές του διαλόγου και της δημοκρατίας, συμμετείχαμε στο διάλογο που εξήγγειλε το Υπουργείο Παιδείας από το καλοκαίρι πάνω στο νέο «Νόμο-Πλαίσιο».

Στο διάλογο αυτό, που όλοι προτίμησαν να τον περιφρονήσουν, καταγγέλλοντας τον ως προσχηματικό, **η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ επέλεξε συνειδητά να συμμετάσχει, γιατί διέβλεψε τη δυνατότητα να προωθήσει τις προτάσεις της**. Παρακολούθησαμε με κριτική διάθεση την όλη διαδικασία και διατυπώσαμε τις αντιρρήσεις μας, όπως επιβάλλει η ιστορία της παράταξής μας. Στην πορεία διαπιστώσαμε πως ο διάλογος αυτός μόνο προσχηματικός δεν ήταν.

Το τελικό νομοσχέδιο λοιπόν κατατέθηκε μετά από μια μακρά (τη μακροβιότερη που έχει λάβει ποτέ χώρα) διαδικασία διαλόγου. Στον διάλογο αυτό, με πλήρη συναίσθηση της ευθύνης μας, συμμετείχαμε ως ΔΑΠ-ΝΔΦΚ από την πρώτη μέχρι την τελευταία στιγμή (με αποκορύφωμα την κατάθεσή των θέσεών μας το Σεπτέμβριο στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής). Αντίθετα, διάφοροι αυτόκλητοι εκπρόσωποι των φοιτητών προτίμησαν να απέχουν, κραυγάζοντας, καταγγέλλοντας από την πρώτη στιγμή το διάλογο ως προσχηματικό, διαφημίζοντας ουσιαστικά την έλλειψη προτάσεων, τη στείρα αντίδραση, ανάγοντας τη «δημιουργική αδράνεια» σε πολιτική επιλογή και στάση ζωής.

Με τη συμμετοχή της στο σύνολο της διαδικασίας, η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ είχε την τιμή να δει πολλές από τις προτάσεις της να υλοποιούνται. Και οι προτάσεις αυτές δεν υλοποιούνται μόνο στον κατατεθειμένο νόμο-πλαίσιο, αλλά σε ολόκληρη τη διενεργούμενη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Οι θέσεις μας αυτές -θέσεις εικοσαετίας- είναι καταγεγραμμένες στις προτάσεις παιδείας, οι οποίες εδώ και δεκαπέντε χρόνια δημοσιεύονται και εγκρίνονται από τους φοιτητές στις φοιτητικές εκλογές.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΣΥΛΟ

Το πανεπιστημιακό άσυλο αποβλέπει στην προστασία της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών και της ακαδημαϊκής έκφρασης από κάθε νόθευση και λογοκρισία τους. Είναι το προπύργιο και το τελευταίο οχυρό της πολυφωνίας και της ελεύθερης έκφρασης, η εφεδρεία της δημοκρατίας σε χαλεπούς καιρούς.

ΤΙ ΠΡΟΕΒΛΕΠΕ Ο ΠΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ» ...

Το πανεπιστημιακό άσυλο πρώτα καθιερώθηκε με τον ν. 1268/1982 που συνέταξε το 1982 ο τότε πρόεδρος του ΔΠΘ Γ. Πανούσης. Η ρύθμιση αυτή έχει τη βάση της απευθείας στο άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος, που κατοχυρώνει την πλήρη αυτοδιοίκηση του πανεπιστημίου. Η σημασία της ρύθμισης αυτής για τη μεταπολιτευτική Ελλάδα, σε μια εποχή ανασφάλειας και αμφισβήτησης, ήταν αυτονόητα πολύ μεγάλη.

Σύμφωνα με τον ν. 1268, τρεις ήταν οι περιπτώσεις άρσης του ασύλου:

1. Κατά το άρθρο 7 το άσυλο αίρεται αυτοδικαίως, εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα και αδικήματα κατά της ζωής.
2. Με ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής Ασύλου, η οποία συνίσταται από τον πρόεδρο ή το νόμιμο αναπληρωτή του, έναν εκπρόσωπο του διδακτικού προσωπικού και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών.
3. Στην περίπτωση που τέτοια ομόφωνη απόφαση δεν επιτευχθεί, συγκαλείται η Σύγκλητος, η οποία αποφασίζει μόνον με την ειδική πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων μελών.

Ατιμώρητες όμως πρέπει να παραμένουν οι πράξεις εκείνες που εμφανίζουν την κρίσιμη εκείνη συνάφεια με την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών για να εξυπηρετείται η ουσία του ασύλου. Για κάθε άλλη παράνομη πράξη θα πρέπει αυστηρά να ισχύει η έγκαιρη άρση του ασύλου πέρα από "τύψεις" που προκαλούν συμπλέγματα λαϊκιστικά.

ΓΙΑΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΑΛΑΓΗ...

Από τη θέσπιση του νόμου αυτού μέχρι σήμερα έχουν παρέλθει 25 έτη, που ανέδειξαν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τις αδυναμίες της παραπάνω ρύθμισης. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, το άσυλο μέχρι σήμερα έχει ουσιαστικά αρθεί τρεις φορές: το 1985 μετά την κατάληψη του Χημείου (πρυτανεία Μ. Σταθόπουλου), οπότε και εκλάπησαν αντικείμενα ανεκτίμητης αξίας (όπως ένα χρυσοποίκιλτο Ευαγγέλιο του 1700), το 1991 στο Πολυτεχνείο, όπως και το 1995, πάλι στο Πολυτεχνείο, αφού πρώτα χρειάστηκε να καεί το κτήριο της πρυτανείας. Το πιο πρόσφατο περιστατικό ήταν η απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ, μετά από επιθέσεις που σημειώθηκαν σε χώρους του πανεπιστημίου από αγνώστους σε νυχτερινές ώρες, να επιτραπεί η είσοδος αστυνομικών για να διεξάγουν έρευνες. Τελικά το άσυλο το οποίο θεσπίστηκε για να προστατεύσει την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και τον πλουραλισμό των απόψεων μέσα στα πανεπιστήμια, έγινε με τον τρόπο που λειτουργούσε μέχρι σήμερα αφορμή ώστε διάφορες ομάδες ανεμπόδιστα να μπορούν να διαπράττουν εγκληματικές πράξεις μέσα στα πανεπιστήμια.

Η Επιτροπή Ασύλου του ν. 1268 ουσιαστικά ποτέ δεν συγκλήθηκε, καθώς τα τρία μέλη της δύσκολα θα αναλάμβαναν την ευθύνη να προσυπογράψουν για την εισβολή των δυνάμεων ασφαλείας στο πανεπιστήμιο. Έτσι, την ευθύνη για την άρση του ασύλου αναλάμβανε συνήθως η ίδια η Σύγκλητος, που όμως, ως πολυμελές όργανο, αδυνατούσε σε επείγουσες περιστάσεις να συγκληθεί και να λάβει εγκαίρως αποφάσεις.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΠΡΟΤΕΙΝΑΜΕ...

- Αντικατάσταση της Επιτροπής Ασύλου από το Πρωτανικό Συμβούλιο, το οποίο θα συγκαλείται σε περίπτωση ανάγκης με αποκλειστικό θέμα το άσυλο. Το Πρωτανικό Συμβούλιο θα μπορεί να συγκαληθεί με την παρουσία των 3/5 των μελών του και να αποφασίζει με σχετική πλειοψηφία. Στην περίπτωση που θα αδυνατεί για οιοδήποτε λόγο να συγκαληθεί και να αποφασίσει για θέμα άρσης του ασύλου, να εκπίπτουν τα μέλη του της ιδιότητάς τους, προτού το θέμα τεθεί στη Σύγκλητο. Με τον τρόπο αυτό μετατίθεται αποκλειστικά και ατομικά η ευθύνη στις δημοκρατικά εκλεγμένες πανεπιστημιακές αρχές, που κατά τεκμήριο νομιμοποιούνται να διευθετούν τα όρια που διακρίνουν την αυθαιρεσία από την άξια προστασίας πανεπιστημιακή δράση.
- Διεύρυνση του φάσματος των αδικημάτων των οποίων η αυτόφωρη διάπραξη σε χώρο καλυπτόμενο από το άσυλο επιτρέπει επέμβαση των αστυνομικών αρχών, ώστε να περιλαμβάνονται και άλλα πλέον κοινά αδικήματα, όπως είναι κυρίως οι διακεκριμένες φθορές, οι εμπρησμοί και οι σωματικές βλάβες.
- Αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων φύλαξης των πανεπιστημιακών χώρων, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
- Ανάπτυξη προγράμματος αναβάθμισης της ασφάλειας στους πανεπιστημιακούς χώρους, με προσθήκη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων που θα παρέχουν δυνατό φωτισμό κατά τη διάρκεια της νύχτας σε εξωτερικούς πανεπιστημιακούς χώρους, προσθήκη περιφράξεων όπου χρειάζεται, αλλά και ηλεκτρονικών συναγερμών όπου αυτό είναι απαραίτητο. Σε ορισμένες εγκαταστάσεις (όπως κυρίως οι εστίες, αλλά και οι λέσυχες και οι βιβλιοθήκες) μπορεί να προβλεφθεί ακόμη και η περιορισμένη πρόσβαση μόνο για τους δικαιούχους, οι οποίοι θα διαθέτουν την απαραίτητη προσωπική μαγνητική κάρτα εισόδου. Αυτό το σύστημα εφαρμόζεται στα περισσότερα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.
- Σαφή καθορισμό των χώρων που καλύπτονται από το πανεπιστημιακό άσυλο. Οι χώροι που καλύπτονται σήμερα από το άσυλο δεν είναι σαφώς καθορισμένοι, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις ισχύει το εθνικό δίκαιο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο χώρος των φοιτητικών εστιών. Άστοχες παρεμβάσεις όπως η γνυμοδότηση του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Κρουσταλλάκη, η οποία με το επιχείρημα πως "στο χώρο αυτό δεν πραγματοποιείται ακαδημαϊκή διδασκαλία ούτε επιστημονική αναζήτηση ή έρευνα και συνεπώς δεν συντρέχει λόγος για ελεύθερη διακίνηση σε αυτόν ιδείν και για κατοχύρωση ακαδημαϊκής ελευθερίας" θέτει τους χώρους των φοιτητικών εστιών εκτός του ασύλου, δεν μπορούν να μας βρουν σύμφωνους. Θέση μας είναι πως οι εστίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των πανεπιστημίων και θα πρέπει να υπάγονται στο ίδιο με αυτά καθεστώς.

Ο ΝΕΟΣ «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ» ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ...

Την μεταφορά της ευθύνης για την άρση του ασύλου από την Επιτροπή Ασύλου, που στην πράξη απέδειξε την αντιληπτογικόττά της, στο Πρωτανικό Συμβούλιο του εκάστοτε ιδρύματος. **Καμία κατάργηση του ασύλου** όπως θέλουν να διατυμπνάζουν κάποιοι...

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ...

Θεωρούμε αυτονόητο και είναι πάγια πολιτική θέση μας ότι το άσυλο καλύπτει **κάθε χώρο ιδιοκτησίας του Α.Ε.Ι. στον οποίο διενεργείται ακαδημαϊκή διαδικασία**, ως εκ τούτου χώροι όπως οι φοιτητικές εστίες, η γραμματεία και ο περιβάλλον χώρος του Πανεπιστημίου καλύπτονται σε κάθε περίπτωση από το άσυλο. Ο προσδιορισμός των χώρων στους οποίους θα εφαρμόζεται το άσυλο θα πρέπει να γίνεται σε κάθε περίπτωση με κριτήρια **διασταλτικά**, πάντοτε υπέρ και όχι σε βάρος του ασύλου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΣΥΛΟ

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΑ

Το 1968, όταν άρχισαν να διανέμονται για πρώτη φορά δωρεάν τα πανεπιστημιακά συγγράμματα, κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί τη σημερινή εξέλιξη. Ναι μεν τα συγγράμματα μοιράζονται δωρεάν, αλλά η κατάσταση που επικρατεί είναι τραγελαφική. Κακής ποιότητας εκδόσεις, παλιές θεωρίες που έχουν ανατραπεί, διάσπαρτοι τόποι παραλαβής συγγραμμάτων συνθέτουν την οδύσσεια του φοιτητή.

ΠΡΟΤΕΙΝΑΜΕ...

Η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ αισθάνεται δικαιωμένη από την υιοθέτηση πολλών από τις πάγιες θέσεις της στο Προσχέδιο Πρότασης για το νέο «Νόμο-Πλαίσιο» του Υπουργείου Παιδείας, συμπεριλαμβανομένων και των προτάσεων για τα πανεπιστημιακά συγγράμματα. Απαιτήσαμε την κατάργηση του μονοπωλίου του ενός συγγράμματος, αμφισβητώντας την καθηγητική αυθεντία. Αντιδράσαμε στο φαινόμενο των καθηγητών-εκδοτών και μονοπωλιακών εμπόρων των βιβλίων τους. Προτείναμε ο φοιτητής να έχει τη δυνατότητα επιλογής του συγγράμματος που θα του παρασχεθεί μέσα από λίστα συγγραμμάτων. Ο νέος νόμος-πλαίσιο περιλαμβάνει τέτοια λύση. Είναι σημαντικό το ότι η κάθε Σχολή έχει την ευθύνη να ορίσει τη λίστα συγγραμμάτων μέσα από την οποία ο φοιτητής της θα επιλέγει αυτό που επιθυμεί, ενώ η κοστολόγηση θα γίνεται από το Υπουργείο Οικονομικών και το ΥΠΕΠΘ, ώστε να αποφεύγεται η κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος. **Το Ζητήσαμε - το πετύχαμε.** Οι διεκδικήσεις μας όμως δεν σταματούν εκεί.

Ο ΝΕΟΣ «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ» ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ...

Απο μία λίστα προτεινόμενων συγγραμμάτων η οποία θα καταρτίζεται από τις Γενικές Συνελεύσεις Τμημάτων κάθε Σχολής, ο κάθε φοιτητής θα έχει την δυνατότητα να επιλέγει και να προμηθεύεται **δωρεάν** αυτό που θεωρεί καλύτερο! Κάθε προτεινόμενο σύγγραμμα θα επαρκεί για την κάλυψη όλης της εξεταστέας ύλης-γνωστικού αντικείμενου. Τα συγγράμματα καθώς και η διδακτέα και εξεταστέα ύλη θα ανακοινώνονται ήδη από την αρχή των εξαμήνων.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Μετά την καθιέρωση του πολλαπλού συγγράμματος θα ήταν ιδεατό –και όχι ανέφικτο- να μπορεί ο φοιτητής να έχει πρόσβαση στα συγγράμματα που δεν επέλεξε εκτός από τις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες και από την ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.(βλ. ενότητα Νέες Τεχνολογίες). Σε αυτά να έχουν πρόσβαση **μόνο** οι φοιτητές με ειδικό password που θα λαμβάνουν κατά την εγγραφή τους στο ακαδημαϊκό εξάμηνο.
- Σε περιπτώσεις που η προτεινόμενη ύλη, διδακτέα και εξεταστέα, καλύπτεται από δύο ή περισσότερους τόμους του ίδιου συγγράμματος, η κάρτα συγγραμμάτων να καλύπτει το σύνολο της ύλης.
- Η λίστα των συγγραμμάτων να ανανεώνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να περιλαμβάνει όλες τις εξελίξεις στα επιστημονικά πεδία που διαπραγματεύονται. Ιδανικό θα ήταν κάθε 2 χρόνια. Παράλληλα, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα ελέγχου ζήτησης των συγγραμμάτων, ώστε να αποσύρονται αυτά με τη μικρότερη ζήτηση προκειμένου να αντικατασταθούν με άλλα. Δεν είναι δυνατόν να αναγκά-

ζονται οι φοιτητές να χρησιμοποιούν απαρχαιωμένα και συχνά κακογραμμένα συγγράμματα που δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες.

- Διανομή των συγγραμμάτων εντός των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ή σε ένα συγκεκριμένο χώρο, ώστε ο φοιτητής να μην αναγκάζεται να ξοδεύει ώρες από τη μελέτη του και από τις παρακολουθήσεις αναζητώντας τα μέρη όπου μπορεί να βρει τα απαιτούμενα συγγράμματα για τα μαθήματα που παρακολουθεί.
- Επένδυση στην ανάπτυξη και τη λειτουργία των Πανεπιστημιακών Τυπογραφείων που υπολειτουργούν. Η ανάπτυξη και η συστηματική λειτουργία των πανεπιστημιακών τυπογραφείων μπορεί να διευκολύνει την έκδοση πολλαπλών συγγραμμάτων και σίγουρα την τακτική ανατύπωση των όσων ήδη υπάρχουν. Επιπλέον, θα συνεισφέρουν σημαντικά στη μείωση των εξόδων της πολιτείας και του πανεπιστημίου, ώστε χρήματα που τώρα κατασπαταλούνται για αμφιβόλου ποιότητας συγγράμματα, να διοχετεύονται για την κάλυψη άλλων αναγκών της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Περιμένουμε την συνέχιση της πολιτικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Παιδείας για την καταπολέμηση της διαπλοκής στο χώρο των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο στόχος μας είναι η όσο το δυνατόν ταχύτερη διανομή κάθε εξάμηνο άρτιων επιστημονικά και διδακτικά συγγραμμάτων και η εξάλειψη της ταλαιπωρίας των φοιτητών στο θέμα της παραλαβής τους. Επιπλέον προσβλέπουμε στην καταπολέμηση της διαπλοκής μεταξύ φορέων της εκπαίδευσης και εκδοτικών οίκων που ευθύνεται για τη σημερινή σπατάλη αναγκαίων πόρων για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΓΙΑΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΑΛΛΑΓΗ...

Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε κάποιο ανώτατο όριο φοίτησης με αποτέλεσμα τα Πανεπιστημιακά ιδρύματα να μην έχουν σαφή εικόνα ως προς τον πραγματικό αριθμό των ενεργών φοιτητών τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην δαπανώνται σωστά τα διαθέσιμα χρήματα και να στερούμαστε επιπλέον παροχών εξαιτίας της διαίρεσης των διαθέσιμων πόρων για τους φοιτητές όχι με τον πραγματικό αριθμό τους αλλά με τον αριθμό των εγγεγραμμένων σε κάθε Σχολή (έστω κι αν οι περισσότεροι απ'αυτούς έχουν εγκαταλείψει τις σπουδές τους ακόμα και δεκαετίες πριν). Επιπλέον, αυτή η νοσηρή πραγματικότητα στερούσε από τα Πανεπιστήμιά μας την δυνατότητα αξιολόγησής τους σύμφωνα με τους διεθνώς ισχύοντες κανόνες, με αποτέλεσμα να μένουμε στάσιμοι και τα πτυχία μας να μην μπορούν να ανταγωνιστούν αυτά των πανεπιστημίων του εξωτερικού.

ΠΡΟΤΕΙΝΑΜΕ...

Τον Ιούνιο η πρόταση του Υπουργείου ήταν η απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας μετά την πάροδο του χρόνου του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών (ν) προσαυξημένου κατά το ήμισυ (1,5ν).

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής διατυπώσαμε τη διαφωνία μας με την πρόταση, αντιπροτείνοντας διπλάσιο χρόνο από αυτόν του ενδεικτικού προγράμματος (2v). Η θέση μας αυτή έγινε δεκτή. Θετική είναι η ρύθμιση και για τους εν ενεργεία φοιτητές οι οποίοι αυτή τη στιγμή έχουν υπερβεί το χρόνο του ενδεικτικού προγράμματος, με την πρόβλεψη πενταετούς προθεσμίας για την περάτωση των σπουδών τους.

Το ζήτησαμε - το πετύχαμε!

Επιπλέον, θεωρούμε απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου, τις εξής:

- Εξομοίωση των κανόνων σε όλα τα Τμήματα. Δεν είναι δυνατόν π.χ. στη Νομική Αθήνας ο επί πτυχίω φοιτητής να μπορεί να εξετάζεται μόνο σε 16 μαθήματα κάθε χρόνο ενώ στη Φιλοσοφική να μπορεί να δίνει όσα επιθυμεί.
- Πρόβλεψη επικουρικών ρυθμίσεων για ειδικές κατηγορίες φοιτητών (εργαζόμενοι, οικογενειάρχες κλπ...). Εισηγούμαστε την δυνατότητα επιλογής «ρυθμού σπουδών» από τους φοιτητές. Εφόσον το επιθυμούν δηλαδή, να μπορούν να επιλέγουν μικρότερο αριθμό μαθημάτων ανα εξάμηνο από τον προβλεπόμενο, με αυτόματα αύξηση του ορίου φοίτησης.

Ο ΝΕΟΣ «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ» ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ...

- Θέσπιση ανώτατου ορίου φοίτησης τα 2v έτη (όπου v τα όρια φοίτησης).
- Καθορίζεται η δυνατότητα όσων το επιθυμούν να διακόψουν την φοίτησή τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν, τα οποία δεν θα προσμετρώνται στο ανώτατο όριο φοίτησης, και να επανέρχονται όποτε κρίνουν σκόπιμο ώστε να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.
- Για όσους ήδη φοιτούν σε κάποια Σχολή να δοθούν 5 επιπλέον έτη για την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...

Αν και έχουν συμπληρωθεί 33 χρόνια από τη συνταγματική κατοχύρωση της δωρεάν παιδείας μόνο για κατ' ευφημισμόν δωρεάν παιδεία μιλάμε. Εμείς πιστεύουμε ότι όλοι πρέπει να έχουν πρόσβαση στην ανωτάτη εκπαίδευση ανεξαρτήτως εισοδηματικών κριτηρίων. Το 2003 καθιερώθηκε το φοιτητικό επίδομα των 1000 ευρώ. Εκτός των πολλών γραφειοκρατικών εμποδίων το συγκεκριμένο επίδομα μετά από 4 χρόνια παραμένει το ίδιο χωρίς να λαμβάνει υπόψη το επίπεδο των τιμών και της αύξησης τους. **Απέναντι στην τεχνητή ευφορία που δημιουργήσε η εξαγγελία αυτή η αλήθεια είναι η εξής:**

- ▶ Η επιδότηση καλύπτει μόλις το 33% του μέσου πραγματικού ενοικίου, το οποίο υπολογίζεται σε 250_/μήνα. Αλήθεια, ποιος πιστεύει ότι μπορεί κανείς να βρει στέγη με λιγότερα από 100_ το μήνα (1.000/12); Ακόμη και δύο φοιτητές να συστεγαστούν, πάλι δεν επαρκεί το επίδομα!
 - ▶ Η επιδότηση καλύπτει μόνο το 17% της άμεσης δαπάνης για φοίτηση, ουσιαστικά δυο μήνες δαπανών φοίτησης σε διαφορετική πόλη εκείνης της βασικής κατοικίας, είτε το έχουν απόλυτη ανάγκη οι φοιτητές, είτε όχι.
 - ▶ Η επιδότηση καλύπτει μόνο το 9% της συνολικής δαπάνης για φοίτηση (με το συνυπολογισμό στις συνολικές δαπάνες του διαφυγόντος εισοδήματος).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ**

πόροι να χρησιμοποιούνται για ερευνά, υποτροφίες, παιδαγωγικούς σκοπούς και βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής.

- 6 Δεν μπορεί όλοι οι Έλληνες πολίτες ανεξαρτήτως εισοδήματος να πληρώνουν βαριά φορολογία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, δηλαδή ο περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων επαρκίωτης φοιτητής δεν μπορεί να πληρώνει το ίδιο με τον πλούσιο Αθηναίο για το ίδιο επίπεδο παρεχόμενων σπουδών. Σε συνεργασία με το ΥΠΕΘΟ **οι λιγότερο εύποροι φοιτητές** θα πρέπει να έχουν κάποιες **εκπτώσεις φόρου ώστε να αυξάνεται το διαθέσιμο εισόδημα.**

Ο ΝΕΟΣ «ΝΟΜΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ» ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ...

Ανταποδοτικές υποτροφίες και φοιτητικά δάνεια (με ευνοϊκές ρυθμίσεις) για όσους επιθυμούν! Προτάσεις της παράταξής μας οι οποίες για πρώτη φορά περιλαμβάνονται σε νόμο για τα Α.Ε.Ι. **Το ζήτησαμε - το πετύχαμε!**

Επίσης η ανεπάρκεια των περισσότερων φοιτητικών εστιών και λεισχών, σε συνδυασμό με τα υψηλά ενοίκια και τη γενικότερη ακρίβεια, ανεβάζουν το κόστος διαβίωσης σε δυσθεώρητα για πολλούς ύψη και ιδιαίτερως για εκείνους που σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους. Ακόμη και συγγράμματα ή σημειώσεις για μαθήματα συχνά αγοράζονται από τους φοιτητές, επιβαρύνοντας κι άλλο το ήδη βαρύ φορτίο των εξόδων τους.

ΠΡΟΤΕΙΝΑΜΕ...

1. Διεύρυνση και **τιμαριθμοποίηση** του **φοιτητικού επιδόματος** με στόχο να καλύπτει όσο το δυνατόν περισσότερους φοιτητές που σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους
2. Οικονομική ενίσχυση των φοιτητών με τη χρήση **των προαιρετικών φοιτητικών δανείων τα οποία ο φοιτητής θα μπορεί -αν θέλει- να παίρνει από ιδιωτικό ή κρατικό τραπεζικό ίδρυμα με την εγγύηση του κράτους (επιδοτούμενο επιτόκιο).** Η εξόφληση του δανείου θα αρχίζει ένα έτος μετά την αποφοίτηση του κάθε φοιτητή και θα συνδέεται με το επίπεδο επαγγελματικής του αποκατάστασης και το επίπεδο εισοδήματός του. Ακόμα, να υπάρχει σύνδεση των εκταμιεύσεων με τους τόκους, δηλαδή αντί να πληρώνει τόκους για το σύνολο του δανείου να πληρώνει τόκους για αυτό που έχει χρησιμοποιήσει και να γίνεται εξόφληση **χωρίς ποινή προεξόφλησης.**
3. Δημιουργία **εξωτερικών χρηματοδοτικών σχημάτων** και εφαρμογή της **εργοδοτικής εισφοράς στο μισθό, στη σύμβαση εργασίας** που θα υπογράφει ο κάθε φοιτητής που δουλεύει για να εκπληρώνει τις σπουδές του.
4. Άμεση καθιέρωση των **ανταποδοτικών υποτροφιών** σε μαθητές με περιορισμένους οικονομικούς πόρους που πετυχαίνουν αξιοπρόσεκτες επιδόσεις.
5. Μια έμμεση οικονομική ενίσχυση των φοιτητών θα ήταν και **η εκμετάλλευση και αξιοποίηση των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του κάθε πανεπιστημίου.** Όλοι γνωρίζουμε ότι στην σημερινή εποχή υπάρχουν χρηματοοικονομικά εργαλεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν σε αυτήν την κατεύθυνση. Τα πανεπιστήμια θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν την ακίνητη περιουσία στα πλαίσια της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας και οι

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ

Με τον όρο αυτοδιοίκηση ορίζουμε την άσκηση διοικητικών αρμοδιοτήτων από διοικητική μονάδα που βρίσκεται εκτός του σώματος των άμεσων κρατικών υπηρεσιών και είναι οργανωμένη ως ξεχωριστό νομικό πρόσωπο που ορίζει μόνο του τα πρόσωπα που το διοικούν.

Το ισχύον Σύνταγμα του 1975/1986/2001 χαρακτηρίζει τα Α.Ε.Ι. ως πλήρως αυτοδιοικούμενα ιδρύματα, δηλαδή απολαμβάνουν πλήρη διοικητική και δημοσιονομική-οικονομική αυτοτέλεια.

Η διοικητική αυτοτέλεια έγκειται:

1. Στο χωρισμό του διοικητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. από αυτό των λοιπών κρατικών υπηρεσιών.
2. Στην ανεξαρτησία έναντι των κεντρικών κρατικών υπηρεσιών κατά τη λήψη αποφάσεων.
3. Στην ανεξαρτησία κατά την επιλογή του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού.
4. Στην επιλογή των διοικητικών οργάνων τους με ανεξάρτητες εσωτερικές διαδικασίες.

Πέρα από τη διοικητική αυτοτέλεια, η πανεπιστημιακή αυτοδιοίκηση πρέπει να περιλαμβάνει και την οικονομική αυτοτέλεια.

Οικονομική αυτοτέλεια είναι η οικονομική ανεξαρτησία του αυτοδιοικούμενου οργανισμού, υπό την έννοια ότι τα Α.Ε.Ι. μπορούν να έχουν δική τους περιουσία και δικά τους έσοδα, να τα διαχειρίζονται και να τα διαθέτουν ελεύθερα καθώς και να συντάσσουν τον δικό τους προϋπολογισμό και απολογισμό (φυσικά, κάτι τέτοιο δεν ισχύει σήμερα).

Η διοικητική και η οικονομική αυτοτέλεια συνθέτουν την έννοια της πανεπιστημιακής αυτοδιοίκησης, που αποτελεί αναγκαίο όρο για την εξασφάλιση της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

ΣΗΜΕΡΑ...

Η σημερινή, όμως, πραγματικότητα των ελληνικών πανεπιστημίων απέχει πολύ από τη συνταγματική επιταγή του αρ. 16. Ο ετήσιος προϋπολογισμός για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση καθορίζεται κάθε χρόνο από το ΥΠΕΠΘ. Η διοικητική αυτοτέλεια των Α.Ε.Ι. είναι τουλάχιστον ατελής, αφού η αυτονομία των πανεπιστημιακών αρχών κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν το πανεπιστήμιο είναι αμφίβολη και η εξάρτηση των Α.Ε.Ι. και των διοικήσεών τους από την εκάστοτε ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και την κυβέρνηση αποτελεί μια πικρή πραγματικότητα.

Το πανεπιστήμιο έχει γενικά πενιχρά έσοδα και εξαρτάται πλήρως από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η τερόστια περιουσία του πανεπιστημίου παραμένει εδώ και πολλά χρόνια ανεκμετάλλευτη και οι οποιοσδήποτε προσπάθειες ορθολογικής και αποδοτικής αξιοποίησής της προσκρούουν σε νομικές και γραφειοκρατικές αγκυλίσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Πανεπιστήμιο της Αθήνας, τρίτος πιο πλούσιος οργανισμός της χώρας (σε ακίνητη περιουσία), μετά την Εκκλησία και το ελληνικό Δημόσιο, που εισπράττει εξευτελιστικά ενοίκια των 100_ από ιδιόκτητα κτήρια στα πιο καίρια σημεία του εμπορικού κέντρου της πόλης.

Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων είναι καθηλωμένη στα πλέον χαμηλά επίπεδα απορρόφησης, ενώ απόπειρες κατάρτισης και εφαρμογής των περισσότερων από αυτά βαλτώνουν μέσα στη γραφειοκρατική δομή των Α.Ε.Ι. και τις υπόνοιες για κακοδιαχείριση ή αδιαφάνεια. Ήδη στην υλοποίηση του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ έχουν

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ

πιστωθεί στη χώρα μας περίπου 587 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Ωστόσο, η απορρόφηση μέχρι σήμερα (του καταναλωθέντος Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι) κινείται σε επίπεδα χαμηλότερα του 20%.

Τέλος, παραμένουν αναξιοποίητες οι δυνατότητες, κυρίως των Σχολών θετικών και οικονομικών επιστημών, να ενισχύσουν τον προϋπολογισμό τους (πέρα από τα άλλα αυτόνομα οφέλη) από τη σύνδεσή τους με την παραγωγή και την ερευνητική εργασία που μπορούν να αναπτύξουν.

Είναι φανερό ότι αν θέλουμε την πραγματική αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων μας και τη συνεπαγόμενη αυξημένη λειτουργικότητα και αποδοτικότητά τους, θα πρέπει να προηγηθεί μια συνολική θεσμική αναθεώρηση του τρόπου διοίκησης και χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι.

ΠΡΟΤΕΙΝΑΜΕ...

- Κατοχύρωση στην πράξη της διοικητικής αυτοτέλειας των Α.Ε.Ι., η οποία θα επιτευχθεί με τη μετάθεση στις πανεπιστημιακές αρχές κάθε αρμοδιότητας σχετικής με τις πανεπιστημιακές υποθέσεις αντί της παρέμβασης του κράτους ή των φορέων του.
- Να αυξηθεί σημαντικά η χρηματοδότηση για την Παιδεία ώστε να καλυφθούν αποτελεσματικά οι ανάγκες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
- Η απορρόφηση και η εκμετάλλευση των Ευρωπαϊκών κονδυλίων να γίνεται απευθείας από το Πανεπιστήμιο, χωρίς την παρέμβαση του δυσκίνητου κρατικού μηχανισμού και των δύσκαμπτων γραφειοκρατικών διαδικασιών μελέτης και έγκρισης.

Ο ΝΕΟΣ «ΝΟΜΟΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ» ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ...

- Νέους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των Α.Ε.Ι. με τους οποίους μεταφέρεται η ευθύνη των οικονομικών και διοικητικών υποθέσεων από το κράτος στα ίδια τα ιδρύματα.
- Σύσταση θέσης Γραμματέα Α.Ε.Ι. οικονομικών και διοικητικών υποθέσεων που θα διορίζεται από τη Σύγκλητο, θα συμμετέχει για θέματα της αρμοδιότητάς του χωρίς δικαίωμα ψήφου σε αυτήν και θα εποπτεύεται από τον Πρύτανη
- Υποχρέωση κάθε Α.Ε.Ι. να συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκο-αναπτυξιακό πρόγραμμα που κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων του κρατικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση.

Εσωτερικοί κανονισμοί, Γραμματέας ΑΕΙ, οικονομικός έλεγχος ΑΕΙ, μελέτη σκοπιμότητας για την ίδρυση νέων τμημάτων, προγραμματισμός τετραετίας. Το Πανεπιστήμιο πρέπει να αυτοδιοικείται. Αυτό είναι πάγια πρότασή μας. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται σαφές πλέγμα κανονιστικών διατάξεων (εσωτερικό κανονισμό) και διοικητική και οικονομική διάρθρωση τέτοια που να εξασφαλίζει τις βασικές προϋποθέσεις της αυτοδιοίκησής του. Αυτό κατοχυρώνεται από πλήθος διατάξεων του νόμου-πλαίσιου. **Το ζήτησαμε - το πετύχαμε.**

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Υπάρχουν, φυσικά, ακόμα πολλά ακόμα που κατά τη γνώμη μας μπορούν να γίνουν. Στο σημείο αυτό δηλώνουμε με παρηγορία ότι εφόσον υπάρξουν τολμηρές προτάσεις προς την σωστή κατεύθυνση από οποιονδήποτε άλλο χώρο, **πρώτοι εμείς είμαστε πρόθυμοι να τις υιοθετήσουμε μένοντας απαρέγκλιτα πιστοί στο όραμα μας για το Πανεπιστήμιο του μέλλοντος.** Αυτή, άλλωστε, είναι και η ουσία του διαλόγου: η σύνθεση των θέσεων, η επιδίωξη συναίνεσης, η εύρεση της μέσης λύσης, χωρίς όμως και αυτό να σημαίνει το τέλος κάθε διαδικασίας. **Άλλωστε, η μεταρρύθμιση δεν είναι μια πράξη άπαξ συντελούμενη, αλλά μια ζωντανή διαδικασία** συνεχώς εξελισσόμενη που κρίνεται μέσα από την καθημερινή πρακτική. **Είμαστε ζωντανό κομμάτι της ελληνικής νεολαίας, παρακολουθούμε και θα παρακολουθούμε την μεταρρυθμιστική διαδικασία, διατηρούμε το δικαίωμα στη γνώμη, στη διατύπωση κριτικής και στην επανακατάθεση των προτάσεων μας για ένα καλύτερο Πανεπιστήμιο.** Πάνω στο Νόμο-Πλαίσιο κτίζουμε τη συνέχεια του Ελληνικού Πανεπιστημίου. Και στη συνέχεια αυτή θα είμαστε παρόντες. Αναφέρουμε τα εξής θέματα:

► **Διοικητική και υπηρεσιακή κατάσταση των καθηγητών.** Προτείνουμε την καθιέρωση του θεσμού των καθηγητών πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με την κύρωση της έκπτωσης από τη θέση σε περίπτωση παράβασης αυτού. Είναι όρος εκ των υψών ουκ άνευ για ένα σύγχρονο Α.Ε.Ι., άμεσα συνδεδεμένος με την αξιολόγηση, το οποίο θα παρέχει παιδεία υψηλού επιπέδου, η αποκλειστική αφιέρωση του καθηγητή στο διδακτικό, ερευνητικό και συγγραφικό του έργο. Αδυνατούμε να ανechθούμε καθηγητές που απλώς κατέχουν μια έδρα για τον τίτλο ή οι οποίοι αντιμετωπίζουν το Πανεπιστήμιο σαν μια παρεμπίπτουσα απασχόληση, για τη συμπλήρωση του εισοδήματός τους. Παράλληλα, προτείνουμε οι ρυθμίσεις που θα ισχύσουν στο μέλλον σχετικά με τη μονιμότητα των Δημοσίων Υπαλλήλων να εφαρμοσθούν και στα μέλη ΔΕΠ.

► **Συμμετοχή των φοιτητών στις εκλογές για την ανάδειξη των Αρχών των Α.Ε.Ι.**

Αμφιβολίες για τη ρύθμιση που προτείνεται στο νόμο-πλαίσιο είχε διατυπώσει η παράταξή μας εξ αρχής. **Η πράξη θα δείξει τελικά το κατά πόσο η πρόταση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση ή όχι.** Θεωρούμε ότι ένα τέτοιο σύστημα είναι, σε κάθε περίπτωση, μη λειτουργικό, καθώς το Πανεπιστήμιο δεν έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει σε καμία περίπτωση τέτοιες διαδικασίες και θεωρούμε ότι αυτό θα **αποδειχθεί από την εφαρμογή της διάταξης.** Παράλληλα, δεν είναι λίγοι εκείνοι, ιδίως κάποια μέλη ΔΕΠ, που απλώς συνθηματολογώντας και ποτέ με επιχειρήματα, μιλάνε για νοσηρά φαινόμενα στις Σχολές προερχόμενα από παρατάξεις. **Όλα αυτά, τα συνθήματα και τους χαρακτηρισμούς, τους τα επιστρέφουμε. Σε κάθε περίπτωση συναλλαγής μέσω στις Σχολές, οι φοιτητές είναι πάντα τα θύματα των πιέσεων και των εκβιασμών, ποτέ οι θύτες. Ποτέ ένας νέος άνθρωπος δεν καταφεύγει μόνος του σε τέτοιες πρακτικές αν κάποιος δεν τον εξωθήσει σε αυτές.** Οι φοιτητικές παρατάξεις έχουν τη δική τους μοναδική ιστορία, τα ιδανικά και τα οράματά τους. Δεν θα ανechθούμε από κανέναν την παραμικρή μομφή όσον αφορά στην αξιοπιστία των φοιτητικών παρατάξεων (η οποία άλλωστε αποδεικνύεται από την μαζικότητα συμμετοχής στις Φοιτητικές Εκλογές), και πρώτοι εμείς δεχόμαστε και αναγνωρίζουμε ότι **το ζήτημα της συμμετοχής των παρατάξεων στις πρυτανικές εκλογές δεν θα κρίνει την πορεία του φοιτητικού κινήματος στο μέλλον.** Για το λόγο αυτό πρώτοι εμείς θα προσαρμοσθούμε στα νέα δεδομένα.

Ωστόσο, σε συνέχεια και των παλαιότερων τοποθετήσεων μας επισημαίνουμε τα εξής:

Ως πολιτική νεολαία θεωρούμε ότι η λύση που προτείνεται στο νόμο-πλαίσιο **θα επιτείνει τα όποια φαινόμενα διαφθοράς και συναλλαγής** μέσα στα Α.Ε.Ι., καθώς οι υποψήφιοι θα έχουν τη **δυνατότητα άμεσου επηρεασμού του εκλεκτορικού σώματος,** αφού θα ψηφίζουν άμεσα οι φοιτητές. Επιπλέον, οι εγγυήσεις που δίνει η αυτοδέσμευση της κάθε παράταξης, η οποία κρίνεται από τους φοιτητές για την υπευθυνότητά της και οφείλει να διασφαλίζει και τη συνέχειά της δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστούν όταν οι υποψήφιοι θα προσπαθούν να επηρεάσουν τους μεμονωμένους φοιτητές -αναλίσιμους ψηφοφόρους- άμεσα εξαρτώμενους από τους καθηγητές τους. **Υπογραμμίζουμε ότι οι φοιτητικές παρατάξεις λαμβάνουν κάθε χρόνο δημοκρατική νομιμοποίηση μέσα από τις φοιτητικές εκλογές** -στις περυσινές εκλογές μόνο ψήφισαν πάνω από 160.000 φοιτητές .

► Καταλήγοντας, **ο νόμος-πλαίσιο είναι ένας νόμος προς τη σωστή κατεύθυνση. Είμαστε ως οργάνωση υπερήφανοι που πολλές από τις ρυθμίσεις του νόμου πρώτοι εμείς τις εισηγηθήκαμε.** Επαναλαμβάνουμε ότι υπάρχουν πολλά ακόμα που πρέπει να γίνουν για να μπορούμε, επιτέλους, να μιλήσουμε για ένα σύγχρονο Α.Ε.Ι., αντίστοιχο με αυτό που δικαιούνται οι Έλληνες νέοι.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Είναι γενικό φαινόμενο της σημερινού Ελληνικού κράτους η συγκέντρωση των περισσότερων κοινωνικών, οικονομικών, πολιτιστικών και λοιπών καθημερινών εκδηλώσεων στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Από αυτό το γενικευμένο φαινόμενο δυστυχώς η πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν αποτελεί εξαίρεση, παρά επιβεβαιώνει τον γενικό κανόνα. Δυστυχώς όμως αυτό επιβαρύνει ιδιαίτερα την ακαδημαϊκή ανάπτυξη της χώρας μας, καθώς η υπερασσώρευση των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. με την μεγαλύτερη ζήτηση στα μεγάλα αστικά κέντρα δυσχεραίνει την κατάσταση στα ακαδημαϊκά κέντρα της περιφέρειας.

Οι κυβερνήσεις των προηγούμενων ετών, στην προσπάθειά τους να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των περιφερειακών πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., μια προσπάθεια που δυστυχώς δεν υπαγορεύτηκε από τις αгаθές και μόνο προθέσεις των εκάστοτε κυβερνούντων, συνέβαλαν στην περαιτέρω υποβάθμιση τους. Μια νέα κατάσταση δημιουργήθηκε, με κύρια χαρακτηριστικά την υποχρηματοδότηση τους, την ελληνική ζήτηση τους από τους απόφοιτους του Λυκείου, καθώς τα γνωστικά τους αντικείμενα δεν έχουν ικανοποιητική απορρόφηση στην αγορά εργασίας ή τα ιδρύματα αυτά δεν είναι επαρκώς «εξοπλισμένα» ώστε να δεχτούν τον όγκο των φοιτητών που τους αναλογεί, την ανεπάρκεια τους σε διδακτικό προσωπικό, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό καθηγητών τελεί υπό συμβάσεως, οι γνωστοί και ως Π.Δ.407. Ως εκ τούτου ακόμα και τα ιδρύματα με διαδεδομένα στην κοινωνία γνωστικά αντικείμενα, δεν είναι σε θέση λόγω αυτών των ηλλείψεων να συναγωνιστούν τα ιδρύματα της πρωτεύουσας.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

Σε ένα σωστά οργανωμένο εκπαιδευτικό σύστημα, τα κέντρα της περιφέρειας οφείλουν να διαδραματίσουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, και να μην είναι καταδικασμένα στην σημερινή τους αποτελεσματικότητα. Ούτε και η ανάπτυξη της ευγενούς άμιλλας μεταξύ των Α.Ε.Ι. της χώρας δεν είναι δυνατή, για να μην επεκταθούμε στην έλλειψη της οφείλουσας διασποράς των σπουδαστών στα διάφορα κέντρα της χώρας, ή στην ελάχιστη οικονομική ανάπτυξη των μικρών κοινωνιών όπου και εδρεύουν τα ιδρύματα αυτά, καθώς η μικρή προσέλευση φοιτητών δεν έχει φέρει την επιθυμητή άνθηση στις τοπικές αγορές, με συνέπεια και τον οικονομικό μαρασμό της περιφέρειας. Την στιγμή που στην πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών θαυμάζουμε μια εξαιρετικά έξυπνη κατανομή των σπουδαστών στα περιφερειακά κέντρα, με αποτέλεσμα την δημιουργία τοπικών πανεπιστημιοπόλεων, στην Ελλάδα μπορούμε να «περηφανευόμαστε» άραγε για την διασπορά των δικών μας ιδρυμάτων; Την στιγμή μάλιστα που οι δείκτες ανεργίας της επαρχίας και η οικονομική κατάσταση είναι τεράστια προβλήματα, σε συνδυασμό μάλιστα με την ελλιπή ανάπτυξη, είναι φανερό ότι οφείλουμε να επενδύσουμε στα περιφερειακά Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

Εν τούτοις, σημαντικό πρόβλημα που οφείλει επίλυσης, είναι και το ζήτημα των λεγόμενων «ιπτάμενων» καθηγητών. Μιλάμε για τα μέλη ΔΕΠ των περιφερειακών πανεπιστημίων, που σε άλλη πόλη εδρεύουν και σε άλλη πόλη διδάσκουν, με συνέπεια να είναι ουσιαστικά απόντες από την την ακαδημαϊκή ζωή των πανεπιστημίων τους και να αγνοούν τις ανάγκες των φοιτητών των οποίων και έχουν την εποπτεία. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα το οποίο και πρέπει η σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας να επιλύσει.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Τον επανασχεδιασμό της κατανομής ιδρυμάτων, και κατά συνέπεια φοιτητών, στα διάφορα κέντρα της Ελληνικής περιφέρειας, με κριτήρια αποκλειστικά ακαδημαϊκά και αναπτυξιακά και όχι κομματικά και ψηφοθηρικά όπως έχει δυστυχώς παρατηρηθεί στο παρελθόν.
- Τον συσχετισμό των γνωστικών αντικειμένων με τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας όπου και εδρεύει το εκάστοτε ίδρυμα και ανάλογα με τις οικονομικές, πολιτιστικές και κοινωνικές ανάγκες της κοινωνίας.
- Την παροχή οικονομικών και λοιπών κινήτρων προς τους διδάσκοντες των περιφερειακών ιδρυμάτων ώστε αυτά να στελεχωθούν με άρτιο προσωπικό, και να εξαλειφθεί το φαινόμενο της τάσης των καθηγητών να μεταφερθούν με κάθε τρόπο προς τα ιδρύματα του κέντρου.
- Την θέσπιση του θεσμού του «επισκέπτη καθηγητή», όπως και συμβαίνει στα πανεπιστήμια του εξωτερικού, με ευεργετική συνέπεια τον εμπλουτισμό του επιστημονικού προσωπικού των τμημάτων της περιφέρειας.
- Την εξειδίκευση των γνωστικών αντικειμένων των σχολών αυτών προκειμένου να προσελκύσουν φοιτητές με ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και συγκεκριμένα προσόντα.
- Την διοργάνωση εκπαιδευτικών και επιστημονικών συνεδρίων, στα κέντρα της περιφέρειας, με σκοπό την προβολή αυτών των τμημάτων και το επιστημονικό όφελος των φοιτητών που θα τα παρακολουθήσουν.

ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΑΛΟΘΑΠΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Μία σωστά προσανατολισμένη τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφέρει οφέλη για τη χώρα σε όλα τα επίπεδα. Η

Ελλάδα αποτελεί ένα από τα ισχυρότερα οικονομικά αλλά και πολιτικά, λόγω της συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κέντρα της νοτιοανατολικής Ευρώπης και το μοναδικό στα Βαλκάνια. Επεκτείνοντας το ενδιαφέρον μας και στην παιδεία, μπορούμε σίγουρα να αποτελέσουμε και ένα κέντρο παροχής υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης, κυρίως για τους φοιτητές της περιοχής των Βαλκανίων, αλλά και για οποιαδήποτε άλλη χώρα, εφόσον βέβαια παρακόψουμε το ανυπέρβλητο για πολλούς εμπόδιο της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Θεωρούμε πως η Ελλάδα μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στα εκπαιδευτικά δρώμενα της ευρύτερης περιοχής της, εφόσον ιδρυθούν τμήματα που θα παρέχουν γνώση υψηλού επιπέδου, σε μία γλώσσα κοινά κατανοητή, που δεν είναι βέβαια άλλη από την αγγλική.

Εκτός από τους φοιτητές των βαλκανικών χωρών, που θα έχουν την ευκαιρία να γίνουν αποδέκτες μιας καλύτερης πανεπιστημιακής παιδείας από αυτήν που μπορούν να τους προσφέρουν οι χώρες τους, ως μην ξεχνάμε όλους εκείνους τους νέους από προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες αλλά και τις Η.Π.Α. που επιθυμούν να σπουδάσουν την αρχαία ελληνική γραμματεία και μέχρι σήμερα καταφεύγουν σε ξένα πανεπιστήμια για να διδαχθούν ένα κομμάτι Ελλάδας! Θεωρούμε αυτονόητο πως δεν υπάρχει καλύτερος τόπος διδασχής του ελληνικού πολιτισμού από την ίδια την πατρίδα του, με την προϋπόθεση ότι η διδασκαλία του γίνεται σε μία γλώσσα αντιληπτή από τους ξένους.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ:

- Τη δημιουργία ενός (κατά μέγιστο) ξενόγλωσσου τμήματος κυρίως αγγλόφωνου ανά γνωστικό αντικείμενο, με έμφαση στα περιφερειακά πανεπιστήμια της Βορείου Ελλάδας που βρίσκονται πλησιέστερα στις υπόλοιπες χώρες των Βαλκανίων.
- Η στελέχωσή τους θα γίνεται μερικώς από έμπειρους καθηγητές του ελληνικού πανεπιστημίου, εθελοντικά, και μετά από αυστηρή επιλογή -ώστε τα τμήματα που θα δημιουργηθούν να είναι υψηλού επιπέδου- και μερικώς με πρόσληψη νέων καθηγητών.
- Η φοίτηση στα ξενόγλωσσα τμήματα θα είναι με δίδακτρα, τα οποία θα καλύπτονται είτε από τον ίδιο το φοιτητή είτε από το Υπουργείο Παιδείας της χώρας του μετά από διακρατική συμφωνία.
- Η λειτουργία των ξενόγλωσσων τμημάτων δεν πρέπει να επιβαρύνει τα ήδη ελλιπή οικονομικά τμήματα και η λειτουργία τους θα πρέπει να στηριχτεί στην αυτοχρηματοδότηση.
- Στα τμήματα αυτά δε θα γίνονται δεκτοί φοιτητές με ελληνική υπηκοότητα έτσι ώστε όλοι οι Έλληνες μαθητές να εισάγονται στο ελληνικό Πανεπιστήμιο με τον ίδιο αδιάβλητο και αξιοκρατικό τρόπο.

Σκοπός της πρότασής μας είναι να ωφεληθεί η χώρα μας πολλαπλά. Η σημαντική εισροή συναλλάγματος θα τονώσει τα περιφερειακά πανεπιστήμια και θα ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και κατά κάποιο τρόπο θα ενισχυθεί και ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου. Πολύ σημαντικό όμως είναι ότι θα βελτιωθεί η εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό. Οι απόφοιτοι αυτών των τμημάτων θα γίνουν φορείς του ελληνικού πολιτισμού στις χώρες τους και πρέσβεις της προόδου της πατρίδας μας σε όλο τον κόσμο. Ειδικά το τελευταίο είναι κάτι που το έχουμε ανάγκη περισσότερο από ποτέ προκειμένου να απεμπλακούμε από μία κατάσταση υποβάθμισης του διεθνούς κύρους της πατρίδας μας από τις προηγούμενες κυβερνήσεις.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΙΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης και τη λύση πολλών προβλημάτων των ελληνικών Πανεπιστημίων θεωρούμε ότι είναι η αύξηση των δαπανών για την παιδεία. Οι δαπάνες αυτές σήμερα αγγίζουν το 3,5% επί του ΑΕΠ όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται περίπου στο 5% και αυτό ακριβώς διεκδικεί για την ελληνική παιδεία και η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ.

Τα ελληνικά Πανεπιστήμια έχουν σήμερα ελλείψεις καθοριστικής σημασίας για την ποιότητα σπουδών που παρέχουν. Το κτηριακό πρόβλημα δεν έχει αντιμετωπιστεί επιτυχώς καθώς υπάρχουν ακόμα Πανεπιστημιακά Τμήματα ή και Σχολές ολόκληρες που η διδασκαλία γίνεται σε αίθουσες ή αμφιθέατρα άλλων Σχολών (π.χ. Νηπιαγωγοί Πάτρας)! Επιπλέον, σε Σχολές με τεράστιο αριθμό φοιτητών ανά έτος, πολλές φορές δεν είναι εφικτός ο χωρισμός σε κλιμάκια ώστε η διδασκαλία να γίνει αποδοτικότερη καθώς τα αμφιθέατρα δεν επαρκούν.

Για τη λύση μόνο του κτηριακού προβλήματος (και των τριών βαθμίδων της εκπαίδευσης) απαιτούνται 800 τουλάχιστον δισ. δραχμές σε τιμές 1990.

Επιπλέον κονδύλια απαιτούνται:

- Για τον εξοπλισμό των κτηρίων σε έπιπλα και σύγχρονης τεχνολογίας εποπτικά μέσα.
- Για την εγκατάσταση ενός σύγχρονου δικτύου βιβλιοθηκών
- Για την αποκέντρωση με την εισαγωγή στο εκπαιδευτικό σύστημα σύγχρονων μηχανισμών διοίκησης και διαχείρισης
- Για προγράμματα μάθησης από απόσταση με πολυμέσα (multimedia) ή άλλες μεθόδους μάθησης (internet κλη)
- Για τον εμπλουτισμό γενικότερα του εκπαιδευτικού μας συστήματος με όλα εκείνα τα όργανα και τα μέσα (Η/Υ κ.λ.π) που θα το διατηρούν ανα πάσα στιγμή σύγχρονο.

Το ποσό που απαιτείται για μια ικανοποιητική λύση όλων των προβλημάτων που καταγράφονται σήμερα –χωρίς υπολογισμό των απαραίτητων δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για μισθούς και λοιπές τρέχουσες ανάγκες- υπολογίζεται ότι προσεγγίζει τα 500 δισ. ευρώ!

Παρά λοιπόν τη σημαντική αύξηση των δαπανών για την παιδεία που σημειώθηκε τη φετινή χρονιά (7278 εκ ευρώ έναντι 6861 το 2006), θεωρούμε ότι χρειάζονται ακόμα πιο δραστικά μέτρα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Την αύξηση των δαπανών για την παιδεία έτσι ώστε να φτάσουν το 5% του ΑΕΠ καθώς κρίνουμε ότι το 3,5% που διατίθεται σήμερα δεν επαρκεί ούτε για την κάλυψη των βασικών αναγκών του έτους.
- Ορθολογικότερη και διαφανέστερη κατανομή των κονδυλίων για την παιδεία σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε ιδρύματος. Θεωρούμε ότι άμεσα πρέπει να εφαρμοστεί η διαδικασία της αξιολόγησης, η οποία κρίνουμε ότι θα πρέπει να λειτουργεί ως η κύρια βάση κατανομής.

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Καθώς η κοινωνία της πληροφόρησης δίνει τη σκυτάλη στην κοινωνία της γνώσης, οι νέες τεχνολογίες επεκτείνουν ακόμα περισσότερο το βαθμό επιρροής τους, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο αυτής της μετάβασης. Τα τεχνολογικά επιτεύγματα των τελευταίων ετών ανοίγουν μπροστά μας μεγάλους ορίζοντες και αν θέλουμε να διεκδικούμε με προοπτική ένα καλύτερο μέλλον, τόσο για το πανεπιστήμιο όσο και για την κοινωνία συνολικά, οφείλουμε να εναρμονιστούμε με τους ρυθμούς της τεχνολογίας.

Το Πανεπιστήμιο πρέπει να είναι ο κοινωνικός χώρος όπου λαμβάνονται τα ερεθίσματα του παγκόσμιου επιστημονικού γίγνεσθαι, ο χώρος όπου αυτά εξελίσσονται και γίνονται μέσο μετάδοσης της ακαδημαϊκής γνώσης, ο χώρος όπου καλλιεργείται το έμφυτο ένστικτο του ανθρώπου - ιδίως του νέου - για προαγωγή της ποιότητας ζωής του.

Βέβαια, προς το παρόν, αυτό που όλοι εμείς βιώνουμε καθημερινά είναι ένα Πανεπιστήμιο που δυσκολεύεται να εξασφαλίσει ακόμα και βασικές υλικοτεχνικές υποδομές ή κατάλληλες συνθήκες και εξοπλισμό για τη διεξαγωγή διαλέξεων και εργαστηρίων. Ταυτόχρονα, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, το διαδίκτυο και οι πολύ χρήσιμες εφαρμογές τους φαίνεται ότι μάλλον δεν ενδιαφέρουν τους φορείς και το προσωπικό των σχολών. Αν αναλογιστεί κανείς επίσης ότι τα επίπεδα χρήσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών από τους φοιτητές κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα και ότι σε ορισμένα τμήματα δεν υπάρχουν καν μαθήματα που να περιλαμβάνουν εκμάθηση ή χρήση υπολογιστών τότε αντιλαμβάνεται ότι το πρόβλημα δείχνει να επιμένει και να διαιωνίζεται. "Αναλφάβητος του μέλλοντος" έλεγαν, θα είναι όποιος δεν θα ξέρει να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή. Βέβαια, δυστυχώς ή ευτυχώς, το μέλλον αυτό κάθε άλλο παρά μακριά είναι.

Στη ΔΑΠ-ΝΔΦΚ όλοι έχουμε μια κοινή πεποίθηση: μαζί με την ανάδειξη των προβλημάτων πρέπει να αναδεικνύονται και οι λύσεις τους.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

Να ξεκινήσουν επιδοτούμενα από τα Α.Ε.Ι. σεμινάρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για αρχάριους και προχωρημένους.

- ⊙ Σταδιακή χορήγηση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών (Laptop) σε όλους του πρωτοετείς φοιτητές.
- ⊙ Να ενταχθούν άμεσα σε όλα τα Α.Ε.Ι της χώρας μαθήματα προγραμμάτων και εφαρμογών σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συσχετισμένα με τα υπόλοιπα μαθήματα των προγραμμάτων σπουδών.
- ⊙ Να διοργανώνονται δωρεάν σεμινάρια για την απόκτηση τίτλου πιστοποίησης στους υπολογιστές για τους φοιτητές από τα τμήματα.
- ⊙ Να παρέχεται σε κάθε φοιτητή δωρεάν πρόσβαση στο internet. Η πρόσβαση αυτή θα γίνεται με βάση το σύστημα callback, δηλαδή ο φοιτητής θα καλεί τον server του πανεπιστημίου, θα κλείνει το τηλέφωνο και θα τον καλεί αμέσως ο server, έτσι ώστε η χρέωση να γίνεται στο πανεπιστήμιο.
- ⊙ Την δημιουργία Hot Spots (ασύρματο δίκτυο) στο χώρο των πανεπιστημιακών τμημάτων. Μέσω αυτής της τεχνολογίας δίνεται η δυνατότητα στο φοιτητή να συνδεθεί στο διαδίκτυο με ταχύτητα απλά με την ενεργοποίηση του φορητού υπολογιστή του και πληκτρολογώντας το username και το password του .
- ⊙ Να εκσυγχρονιστεί άμεσα η λειτουργία των Α.Ε.Ι όσον αφορά:
 - ▶ στη γραμματειακή υποστήριξη
 - ▶ στην έκδοση προγραμμάτων ή πιστοποιητικών
 - ▶ στην παροχή των συγγραμμάτων στους φοιτητές
 - ▶ στην ενημέρωση των φοιτητών για τρέχοντα ζητήματα του πανεπιστημίου (σελίδα στο internet όπου θα αναρτώνται βαθμολογίες, ανακοινώσεις κ.λπ.)
 - ▶ στη λειτουργία των βιβλιοθηκών
- ⊙ Επιδότηση από το κράτος για την αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή από κάθε φοιτητή.
- ⊙ Χρήση νέων τεχνολογιών στη διδακτική διαδικασία σε αμφιθέατρα με όσο το δυνατόν πιο κατάλληλες συνθήκες (μικροφωνική, δυνατότητα παρουσίας διαφανειών ή χρήσης projector, θέρμανση, φωτισμός, εξαερισμός κ.ά.). Ακόμη και σήμερα οι συνθήκες που συναντάμε σε συγκεκριμένες Σχολές μπορούν να χαρακτηριστούν απάνθρωπες.
- ⊙ Εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχει το διαδίκτυο από τα Α.Ε.Ι. Το Internet μπορεί και πρέπει να αποτελέσει σημείο αναφοράς για την ενημέρωση των φοιτητών και την εύρυθμη λειτουργία όλων των Σχολών. Πιο συγκεκριμένα προτείνουμε δημιουργία:

- ⊙ Ιστοσελίδας σε κάθε μάθημα που θα παρέχει ή θα περιέχει την ύλη και το πρόγραμμα των παραδόσεων, συμπληρωματικό υλικό (παλαιότερα θέματα, διαφάνειες παραδόσεων), ανακοινώσεις σχετικά με το μάθημα, τις παραδόσεις και τα εργαστήρια, δυνατότητα επικοινωνίας με τους διδάσκοντες, βαθμολογία στο μάθημα, με χρήση username και password.
- ⊙ Λειτουργία χώρων ψυχαγωγίας για φοιτητές σε κατάλληλα διαμορφωμένες αίθουσες, όπου θα παρέχεται δυνατότητα χρήσης εφαρμογών Internet και multimedia

Στη ΔΑΠ-ΝΔΦΚ συντονίζουμε τις προσπάθειές μας ώστε το ελληνικό πανεπιστήμιο να αποτελέσει έναν τέτοιο χώρο αναβάθμισης της επικοινωνίας μεταξύ των νέων και γι' αυτόν τον λόγο ανέκαθεν παροτρύνουμε, με τεκμηριωμένες προτάσεις, την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες και τη διάδοση των εφαρμογών τους προς διευκόλυνση της ζωής των φοιτητών.

ΓΡΗΓΟΡΟ ΚΑΙ ΦΘΗΝΟ INTERNET! ΤΟ ΠΕΤΥΧΑΜΕ!

As μην ξεχνάμε άλλωστε ότι μια από τις σημαντικότερες απαιτήσεις του φοιτητή να έχει γρήγορο και φθινό internet αποτελεί άλλη μια κατάκτηση της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ. Με συντονισμένες κινήσεις και προτάσεις που καταθέσαμε στην αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Ανάπτυξης (07/04/05, 22/06/05 και 19/10/05) απαιτούσαμε την άμεση πραγματοποίηση της θέσης μας για προνομιακή πρόσβαση στο διαδίκτυο από τους φοιτητές. Στις 30/11/05 με διυπουργική απόφαση των Υπουργείων Ανάπτυξης και Παιδείας το γρήγορο και φθινό internet είναι πλέον πραγματικότητα για τους φοιτητές.

Ένα σύγχρονο Πανεπιστήμιο, με ανοιχτούς διαύλους ανταλλαγής γνώσης με τον κόσμο, είναι η πλέον αναμφίβοητη εγγύηση ότι τα οράματά μας, τα οράματα των νέων ανθρώπων, θα προσδώσουν νέα χροιά στην κοινή βούληση για μια καλύτερη κοινωνία.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (LAPTOP) ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ! ΤΟ ΠΕΤΥΧΑΜΕ!

Άλλο ένα αίτημα της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ γίνεται πράξη! Το σχέδιο απόκτησης φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών σε ελκυστική τιμή θα απευθύνεται σε όλους τους πρωτοετείς φοιτητές Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς και θα επιδοτηθεί από το κράτος με 18 εκατ.ευρώ. Στους τρεις πρώτους φοιτητές, βάσει της σειράς επιτυχίας που θα εισαχθούν και στα 250 τμήματα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας (συνολικά 750), τα laptops θα δοθούν δωρεάν. Οι δικαιούχοι αυτού του προγράμματος θα μπορούν να αγοράσουν το laptop της επιλογής τους, συνολικής αξίας 800 ευρώ, καταβάλλοντας μόνο 200 ευρώ, καθώς τα 600 ευρώ θα καταβάλλονται από το Δημόσιο και θα συνιστούν την κρατική επιδότηση.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΞΙΕΤΑΣΗΣ

Οι εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο αποτελούν (δυστυχώς κατά κανόνα) μια επανάληψη του τύπου των εξετάσεων που δίνουν οι μαθητές στο σχολείο και στις εισαγωγικές εξετάσεις. Πρόκειται για τον ίδιο τρόπο εξέτασης που υποτίθεται ότι όλοι καταδικάζουν, αφού προάγει την απομνημόνευση, την "παπαγαλία" και τις "εμπνηματικές μεθόδους" αντιγραφής. Η επαφή του φοιτητή με το Πανεπιστήμιο περιορίζεται στα απαραίτητα (εργαστήρια όπου υπάρχουν), ενώ σε πολλά τμήματα μεγάλος αριθμός φοιτητών μπαίνουν μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας και τα αμφιθέατρα τρεις φορές το χρόνο για να δώσουν εξετάσεις. Τείνουν τα Πανεπιστήμια σιγά σιγά να μετατραπούν σε εξεταστικά κέντρα. Αυτό το φαινόμενο επιτείνεται ακόμη περισσότερο με την εφαρμογή του συστήματος των προόδων (όπου εφαρμόζεται), καθώς η συμμετοχή των φοιτητών στις προόδους λαμβάνει συνήθως υποχρεωτικό χαρακτήρα και εξετάζονται ακριβώς με τον ίδιο τρόπο όπως και στην εξεταστική.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

Να θεσμοθετηθούν εναλλακτικές μορφές εξέτασης και βαθμολόγησης του φοιτητή που θα κάνουν ουσιαστικότερη τη συμμετοχή του στο μάθημα και αντικειμενικότερη την αξιολόγησή του, ενώ θα του δίνουν την ευκαιρία να γίνει κάτοχος βαθύτερης και πολύπλευρης γνώσης. Επιπλέον, πρέπει να δοθεί ένα τέλος στα φαινόμενα αυθαιρεσίας που παρατηρούνται στην βαθμολόγηση των γραπτών και να υπάρξει μια πιο διάφανη και αντικειμενική εξεταστική διαδικασία.

Συγκεκριμένα ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- ⊙ Απαλλακτικές εργασίες (ήδη εφαρμόζεται σε μερικά Πανεπιστημιακά τμήματα) εμπάθυνας και διεξοδικής έρευνας πάνω στο αντικείμενο του μαθήματος (εφόσον αυτό προσφέρεται για τέτοια εργασία), τις οποίες θα παρουσιάζει ο φοιτητής και θα βαθμολογείται αναλόγως.
- ⊙ Καθιέρωση της δυνατότητας εκπόνησης επικουρικής εργασίας σημαντικής έκτασης σε όλα τα μαθήματα, η οποία θα βαθμολογείται επίσημα και ο βαθμός θα συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό μαζί με το βαθμό εξέτασης του μαθήματος.
- ⊙ Δυνατότητα προφορικής προεξέτασης του μαθήματος πριν από ή κατά την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, εφόσον το επιθυμεί ο φοιτητής, προκειμένου να αποσυμφορήσει την εξεταστική του.
- ⊙ Καθιέρωση προαιρετικής προπτυχιακής πρακτικής άσκησης, όπου αυτό είναι δυνατόν, συνδεδεμένης με το επιστημονικό αντικείμενο συγκεκριμένου μαθήματος ή συγκεκριμένων μαθημάτων, οι επιδόσεις στην οποία να συνυπολογίζονται, όπως η εκπόνηση επικουρικής εργασίας, στον τελικό βαθμό του μαθήματος.
- ⊙ Δυνατότητα του φοιτητή - εάν έχει επιλέξει να παρακολουθεί τις παραδόσεις - αντί να εξετασθεί μία και μοναδική φορά στην εξεταστική, να δώσει μια σειρά από τεστ ή μικρές εκτάσεως εργασίες, που να συνυπολογίζονται σε κάποιο (μικρό) ποσοστό στον τελικό βαθμό του μαθήματος, ώστε και η επαφή με το μάθημα να είναι καλύτερη και η βαθμολογία του αντικειμενικότερη. Εννοείται, βεβαίως, πως η εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου θα πρέπει να μην επηρεάζει αρνητικά τη βαθμολογία όσων -για οποιονδήποτε λόγο- δεν παρακολουθούν τις παραδόσεις ή δεν επιθυμούν να εξεταστούν άλλη φορά πέραν της εξεταστικής.
- ⊙ Μεγαλύτερη χρήση κατά τις εξετάσεις των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, για να μην απαιτείται η αντιπιστημονική απομνημόνευση πολυάριθμων σελίδων και να εξετάζεται όλο το εύρος της ύλης, ώστε ο φοιτητής να καλείται πράγματι να αποδείξει τη γνώση του και όχι τη μνήμη ή την τύχη του.

Η ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΤΙΩΝ...

Η διαχείριση, οργάνωση και επίβλεψη της πλειονότητας (11) των φοιτητικών εστιών στη χώρα μας ανήκει στο Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (Ε.Ι.Ν.), το οποίο υπόκειται στο ΥΠΕΠΘ. Η διοίκησή του ορίζεται από τον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας, γεγονός το οποίο προδήλως ευθύνεται για το ότι τόσα χρόνια δεν υπάρχει μια σταθερή πολιτική με σαφή προσανατολισμό απέναντι στο θεσμό των φοιτητικών εστιών. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι καλύτερες από πάσης πλευράς εστίες είναι αυτές που δεν υπόγονται στο Ε.Ι.Ν., αλλά στα ίδια τα πανεπιστήμια.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Ε.Ι.Ν. :

Το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (Ε.Ι.Ν.) ιδρύθηκε το 1947 και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα (εποπτεύεται-ελέγχεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που διορίζει το 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο). Αποστολή του είναι η στήριξη και η μέριμνα της μαθητικής φοιτητικής κοινότητας, καθώς και η ανάπτυξη πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Οι πόροι του Ε.Ι.Ν. προέρχονται από:

- α) κρατικές επιχορηγήσεις (από το ΥΠΕΠΘ)
- β) εισπράξεις από νομικά ή φυσικά πρόσωπα για παροχή υπηρεσιών (σ' αυτήν την κατηγορία εντάσσεται η μηνιαία οικονομική συμμετοχή των φοιτητών που διαμένουν στην εστία) Σύμφωνα, εξάλλου, με τον κανονισμό λειτουργίας του Ε.Ι.Ν., στην αρχή της διαμονής καταβάλλεται κάποιο χρηματικό ποσό (εγγύηση) ως ασφάλεια για τυχόν ζημιές και στο τέλος της διαμονής επιστρέφεται το υπόλοιπο, μείον των ενδεχόμενων παρακρατήσεων.
- γ) προσόδους από την κινητή-ακίνητη περιουσία του
- δ) συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα χρήματα που συγκεντρώνονται (υποτίθεται ότι) προορίζονται για τη συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των ήδη υπάρχουσών εστιών. Με μια προσεκτικότερη ματιά πάντως μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι αυτοί οι πόροι πέφτουν "θύματα" αδιαφάνειας και κακοδιαχείρισης.

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΣΤΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Ε.Ι.Ν.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΣΤΙΕΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΦΕΑ (ΑΘΗΝΩΝ)	280
ΦΕΠΑ-Β' ΦΕΠΑ (ΑΘΗΝΩΝ)	900
ΦΕΕΜΠ (ΑΘΗΝΩΝ)	585
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΦΕΘ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)	1.504
ΦΕΚΘ (ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ)	201
ΦΕΙ (ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ)	470

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΦΕΠ (ΠΑΤΡΑΣ)	871
ΦΕΚ (ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ)	700
ΦΕΞ (ΞΑΝΘΗΣ)	683
ΦΕΡ (ΡΕΘΥΜΝΟΥ)	68
ΦΕ (ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	78

Τη διοίκηση κάθε φοιτητικής εστίας ασκεί η Εφορία της εστίας, η οποία έχει άλλοτε αποφασιστικές και άλλοτε εισηγητικές αρμοδιότητες. Στην Εφορία αυτή, που απαρτίζεται από 7 ή 9 άτομα, συμμετέχουν οι φοιτητές-ένοικοι με 2 εκπροσώπους.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ:

Το βασικό πρόβλημα των εστιών είναι το κτηριακό και η γενεσιουργός αιτία του το πολύπλοκο και ιδιότυπο ιδιοκτησιακό καθεστώς. Η τελευταία φορά που το Ε.Ι.Ν. ασχολήθηκε με τη δημιουργία νέων κτηρίων για τη στέγαση των φοιτητών ήταν στις αρχές της δεκαετίας του '80. Έτσι, τα πιο σύγχρονα κτήρια είναι ήδη ηλικίας 20 ετών, τη στιγμή που οι ανάγκες των φοιτητών συνεχώς αυξάνονται, είτε από την άποψη του αριθμού των εισακτέων στα πανεπιστήμια, είτε από τη σκοπιά των παροχών που θα πρέπει να έχουν οι φοιτητές για να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των μαθημάτων τους. Και δεν είναι μόνο αυτό. Σήμερα, αξιοποιούνται για τη στέγαση των φοιτητών κτήρια που κατασκευάστηκαν αρχικά για κάποια άλλη χρήση και, πάντως, όχι για να μένουν εκεί μέσα άνθρωποι. Γι' αυτό και παρατηρούνται τόσες σοβαρές ελλείψεις στην ύπαρξη επαρκών χώρων υγιεινής. Επίσης, τα κτήρια των εστιών είναι ογκώδη, αφιλόξενα και μη λειτουργικά, χωρίς ίχνος αισθητικής, κι αυτό γιατί όλα αυτά θυσιάστηκαν στη λογική της στέγασης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών, σε όσο το δυνατόν μικρότερο χώρο, με ανάλογες απαράδεκτες "εκπτώσεις" στην ποιότητά τους. Πάντως σε όλη την επικράτεια, η δυνατότητα στέγασης που παρέχεται από τις υπαγόμενες στο Ε.Ι.Ν. φοιτητικές εστίες ανέρχεται στα 7.000 άτομα.

Η κατάσταση που παρουσιάζουν οι φοιτητικές εστίες στη χώρα μας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί με μια λέξη αποκαρδιωτική. Κάθε φοιτητής είναι υποχρεωμένος να μείνει σε δωμάτια των 8 τ.μ. και, όταν ο χώρος είναι λίγο μεγαλύτερος, τότε το δωμάτιο μετατρέπεται σε δίκλινο, ώστε να μη μείνει ούτε μέτρο ανεκμετάλλευτο! Για ευρυχωρία και άνεση ούτε λόγος: το μισό κρεβάτι βρίσκεται κάτω από το γραφείο για εξοικονόμηση χώρου, μια ντουλάπα κι ένας νιπτήρας. Οι χώροι υγιεινής είναι συνήθως κοινόχρηστοι, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις δεν επαρκούν. Οργανωμένη και αποτελεσματική υπηρεσία καθαριότητας δεν υπάρχει ή στην καλύτερη περίπτωση είναι υποτυπώδης, με έντονα τα σημάδια αδιαφορίας από αυτούς που την έχουν αναλάβει. Επιπλέον, στα διπλανά δωμάτια ο φοιτητής δεν βρίσκει μόνο συναδέλφους του από άλλα πανεπιστημιακά τμήματα, αλλά κάθε λογής ανθρώπους που κατάφεραν να υπενοικιάσουν από επιτήδειους δικαιούχους τα δωμάτια της εστίας. Η υπενοίκιαση των δωματίων από επιτήδειους ανθεί και σε κάποιες εστίες έχει λάβει διαστάσεις πραγματικής επιχείρησης. Στις εστίες μπορεί να κατέχει δωμάτιο ή απλώς να μένει, χωρίς ιδιαίτερους ελέγχους, ο οποιοσδήποτε, ανεξαρτήτως ιδιότητας, επαγγέλματος, οικονομικής κατάστασης και ποινικού μητρώου.

Τα σημάδια εγκατάλειψης που παρουσιάζουν οι εστίες, στη συντριπτική τους πλειονότητα, είναι έντονα. Εκ του αποτελέσματος είναι προφανές ότι το υπάρχον ιδιοκτησιακό και θεσμικό καθεστώς δεν είναι λειτουργικό. Ο μεγάλος γραφειοκρατικός μηχανισμός που κινητοποιείται, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι εστίες, κάνει την όλη διαδικασία εξαιρετικά αργή, με αποτέλεσμα και τα προβλήματα να συσσωρεύονται και η αντιμετώπισή τους να φαντάζει αδύνατη. Καμία από τις επιτροπές ελέγχου και διοίκησης δε λειτουργεί ικανοποιητικά. Καμία

από τις διατάξεις για τη σωστή λειτουργία των φοιτητικών εστιών δεν εφαρμόζεται από καμία πλευρά, ούτε από τους φοιτητές ούτε από τους υπαλλήλους.

Στο πλαίσιο του περιορισμού των προσλήψεων, άλλωστε, πολλές θέσεις -κυρίως επιστατών και φυλάκων- έχουν μείνει κενές, με συνέπεια την πλημμυρή επιτήρηση των φοιτητικών εστιών και την εκτεταμένη, σε πολλές περιπτώσεις, φθορά των κτηρίων. Κι εδώ υπεισέρχεται το αμφιλεγόμενο ζήτημα του πανεπιστημιακού ασύλλου στις φοιτητικές εστίες. Σύμφωνα με τους κανονισμούς λειτουργίας που διέπουν τις εστίες της δικαιοδοσίας του Ε.Ι.Ν., η επέμβαση δημόσιας δύναμης, χωρίς την άδεια ή ακόμα και με την άδεια της Εφορίας της εστίας, επιτρέπεται μόνο εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής ή αν οι εγκαταστάσεις διατρέχουν άμεσο κίνδυνο από πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα ή δολιοφθορά (άρθρο 1, παρ. 9). Δηλαδή, για οποιοδήποτε πλημμύρημα (και η φθορά είναι πλημμύρημα) δεν υπάρχει δικαίωμα αντίστοιχης επέμβασης από οποιαδήποτε δύναμη ελέγχου, είτε ενδοπανεπιστημιακή είτε εξωπανεπιστημιακή.

Εκτός από τα παραπάνω, παρατηρείται και το εξής φαινόμενο: η μίσθωση ιδιωτικών ξενοδοχείων, τα οποία αυτόματα ονομάζονται εστίες. Οι συνθήκες διαβίωσης σ' αυτά τα ξενοδοχεία δεν διαφέρουν και πολύ από αυτές στις κανονικές εστίες που περιγράφαν παραπάνω. Και το ακόμα χειρότερο; Δεν ισχύει το φοιτητικό άσυλο, αλλά το τουριστικό δίκαιο. Ο φοιτητής, άλλωστε, μη έχοντας άλλη επιλογή, αναγκάζεται να συμβιώνει με εξωπανεπιστημιακούς.

Η εικόνα εγκατάλειψης, εξάλλου, είναι κυρίαρχη στα περιφερειακά και τα νησιωτικά πανεπιστημιακά ιδρύματα, ειδικά τα τελευταία χρόνια που δημιουργούνται συνέχεια καινούρια τμήματα, χωρίς προγραμματισμό και ειδικότερα χωρίς φροντίδα και μέριμνα για τις ανάγκες των φοιτητών. Υπάρχουν, λοιπόν, πολλοί φοιτητές και μικρή προσφορά στέγης. Δεν νοείται, για παράδειγμα, στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου να υπάρχει μόνο από μία εστία (σε Κέρκυρα και Λέσβο αντίστοιχα), ενώ το Ίδρυμα έχει τμήματα και σε άλλες περιοχές.

ΟΤΑΝ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΡΑΞΗ...

Να σημειώσουμε πως με πρόταση της ΔΑΠ - ΝΔΦΚ στο χώρο της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου κατασκευάστηκε το καλοκαίρι του 2004 νέα εστία με αποκλειστικά έξοδα του ΑΘΗΝΑ 2004, η οποία μετά τη χρήση της ως χωριό Τύπου κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων παραχωρήθηκε στο ΕΜΠ για χρήση από τους φοιτητές. Ταυτόχρονα παραχωρήθηκε στο ΕΜΠ η έκταση στην οποία χτίστηκε η εστία, που μέχρι πρότινος ήταν στην ιδιοκτησία του Ελληνικού Στρατού. Η νέα εστία καλύπτει όλα τα απαραίτητα πρότυπα ποιότητας και αποτελεί ένα στολίδι μέσα στο χώρο της Πολυτεχνειούπολης. Θεωρούμε αυτονόητο ότι οφείλουμε να εκμεταλλευτούμε κάθε παρόμοια μελλοντική περίπτωση προς όφελος της βελτίωσης του επιπέδου στέγασης των φοιτητών.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Βασική αιτία των προβλημάτων των εστιών είναι το ιδιότυπο σημερινό ιδιοκτησιακό καθεστώς τους. Οι συγκρίσεις είναι αναπόφευκτες, καθώς οι εστίες που ανήκουν στα πανεπιστήμια και όχι στο Ε.Ι.Ν. είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση υλικοτεχνικής υποδομής και, παράλληλα, επιβάλλουν χαμηλές οικονομικές επιβαρύνσεις. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα της φοιτητικών εστιών στα Ιωάννινα. Από τη μια, υπάρχει η εστία που ανήκει στο Ε.Ι.Ν., με τα προαναφερθέντα προβλήματα που αυτό συνεπάγεται και από την άλλη η εστία που δεν ανήκει στο Ε.Ι.Ν., με άψογη υλικοτεχνική υποδομή (χαρακτηριστικό είναι ότι προ-

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

σφέρεται σύνδεση Internet στα δωμάτια) δυναμικότητας 600 μονόκλιων. Πιστεύουμε ότι οι φοιτητικές εστίες πρέπει να περιέλθουν στην ιδιοκτησία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, των οποίων τους φοιτητές υποδέχονται. Θεωρούμε ότι αυτή η εξέλιξη θα είναι από τα καθοριστικότερα βήματα για τον απογαλκτισμό των Α.Ε.Ι. από το Υπουργείο Παιδείας και την εφαρμογή της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας των πανεπιστημίων, πάγια θέση της παράταξής μας.

- ⊙ Θεωρούμε ότι θα πρέπει, με ευθύνη των ίδιων των πανεπιστημίων -στο πλαίσιο της αυτοτέλειάς τους- να δημιουργηθεί από μηδενική βάση ένα νέο σύστημα επιλογής των στεγαζόμενων φοιτητών στις εστίες, βασισμένο σε απολύτως αντικειμενικά κριτήρια.
- ⊙ Η εποπτεύουσα αρχή των φοιτητικών εστιών, με συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών (Εφορία εστίας), θα πρέπει να ενεργοποιηθεί ουσιαστικά και να ελέγχει τη διαφάνεια της διαχείρισης των πόρων και της επιλογής των φοιτητών και να αποφασίζει για τα καθημερινά προβλήματα διαχείρισης.
- ⊙ Να αξιοποιηθεί η πανεπιστημιακή περιουσία και να αυξηθούν οι δημόσιοι πόροι για τις εστίες, προκειμένου κάθε πανεπιστήμιο να διαθέτει χώρους επαρκείς για τις ανάγκες του, σύγχρονους, λειτουργικούς και ανθρώπινους. Δεν μπορεί το πανεπιστήμιο να επαίρεται ότι προετοιμάζει επιστήμονες και πολίτες που θα ενταχθούν στην κοινωνία της πληροφορίας και να μη δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές που διαμένουν στις εστίες να έχουν τη στοιχειώδη πρόσβαση στις υπηρεσίες του Διαδικτύου.
- ⊙ Με δεδομένο το μικρό αριθμό φοιτητών που μπορούν να εξυπηρετήσουν οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις και το συνεχώς αυξανόμενο αριθμό εισακτέων τα τελευταία χρόνια, κρίνουμε απαραίτητη τη δημιουργία νέων εστιών που να πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις υγιεινής και λειτουργικότητας, έπειτα από αδιάβλητους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς. Δε δεχόμαστε ο φοιτητής που σπουδάζει μακριά από τον τόπο καταγωγής του να είναι υποχρεωμένος να αναζητά στέγη. Θα έπρεπε να υπάρχουν οργανωμένες υποδομές, που να απορροφούν τους "ετεροδημότες" φοιτητές, ώστε να δίνεται πραγματικό νόημα στον όρο "δωρεάν παιδεία".
- ⊙ Προτείνουμε να υπάρξει μακρόπνοος σχεδιασμός κατασκευής εστιών. Σ' αυτόν, πρέπει να συνυπολογιστεί ότι οι φοιτητές δε διαμένουν στο δωμάτιο μόνο για έναν χρόνο, αλλά έχουν δικαίωμα διαμονής για n+2 έτη, όπου "n" τα έτη σπουδών της Σχολής τους. Ο αριθμός, λοιπόν, που απαιτείται είναι αρκετά μεγάλος, γι' αυτό και δεν επιτρέπεται η αποσπασματική και εκ του προχείρου αντιμετώπιση ενός τόσο σοβαρού ζητήματος.
- ⊙ Οι εστίες που ανήκουν στη δικαιοδοσία του Ε.Ι.Ν. έχουν καθορισμένο κανονισμό λειτουργίας, μόνο, όμως, στα χαρτιά. Γιατί στην πράξη, όλες οι πειθαρχικές κυρώσεις που προβλέπονται από τον εν λόγω κανονισμό, παραμένουν ανενεργείς. Για παράδειγμα, η υπενοίκηση δωματίου τιμωρείται με αποβολή. Πόσες, όμως, φορές αυτή η διάταξη έχει ενεργοποιηθεί; Τα φαινόμενα ασιδοσίας και παράβασης των κανονισμών μ' αυτόν τον τρόπο διαιωνίζονται. Πρέπει, επιτέλους, οι κανονισμοί να πάψουν να παραμένουν ανε-

νεργοί. Θα μπορούσαν, επίσης, να περιγράφονται με λεπτομέρεια και σαφήνεια οι υποχρεώσεις όλων των στεγαζόμενων και απασχολούμενων σε αυτές, με επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων σε περίπτωση παράβασής τους.

- ⊙ Να σταματήσει η εκμίσθωση ξενοδοχείων που παίζουν το ρόλο φοιτητικών εστιών, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο συντηρείται η αδιαφάνεια και οι συναλλαγές κάτω από το τραπέζι μεταξύ του Ε.Ι.Ν. και των ιδιοκτητών ξενοδοχείων. Αναγνωρίζουμε, πάντως, ότι οι αυξημένες ανάγκες για στέγαση πρέπει να εξυπηρετηθούν, γι' αυτό και έως ότου κατασκευαστούν αξιοπρεπείς εστίες, δεχόμαστε ότι μπορούν να μισθώνονται ξενοδοχεία. Αυτό, όμως, οφείλει να γίνεται με τον απαραίτητο σεβασμό στο δημόσιο χρήμα, με ανοικτό διαγωνισμό και διαφανείς διαδικασίες.
- ⊙ Να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα στα περιφερειακά και νησιωτικά πανεπιστημιακά Τμήματα, εκεί όπου παραδοσιακά οι φοιτητικές ανάγκες για στέγαση είναι ιδιαίτερα αυξημένες και η προσφορά στέγης δυσανάλογα μικρή σε σχέση με τη ζήτηση. Προτείνουμε να κατασκευαστούν μικρά σε μέγεθος συγκροτήματα εστιών σε κάθε περιοχή όπου υπάρχει τμήμα του περιφερειακού πανεπιστημιακού ιδρύματος. Ζητούμε τα συγκροτήματα αυτά να διέπονται από τους κανονισμούς λειτουργίας των κεντρικών εστιών και να πληρούν τις βασικές τουλάχιστον προϋποθέσεις διαμονής, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες των φοιτητών σε αυτά τα περιφερειακά Τμήματα.
- ⊙ Θα πρέπει να είναι δυνατή η εκχώρηση σε ιδιώτες αυτόνομων λειτουργιών (π.χ. καντίνα, καθαριότητα, εστιατόρια κ.λπ.) ή ακόμα και του management, δηλαδή της συνολικής διαχείρισης των φοιτητικών εστιών, των οποίων την τήρηση θα μπορεί να ελέγχει η Εφορία της εστίας.
- ⊙ Για το θέμα της ασφάλειας στις φοιτητικές εστίες πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα. Σήμερα ο καθένας, και με οποιονδήποτε (άνομο) σκοπό, μπορεί να παρεισφρήσει στις εστίες. Μέρα με τη μέρα πληθαίνουν οι καταγγελίες για τη διάπραξη διαφόρων αδικημάτων, για διακίνηση ναρκωτικών, αλλὰ και για σεξουαλικές επιθέσεις. Απλά αλλά δραστικά μέτρα, όπως ο δυνατός φωτισμός τη νύχτα, η επισκευή των φραχτών, η πρόσληψη θυρωρών-φυλάκων, πρέπει να εφαρμοστούν. Ένα δραστικό προληπτικό μέτρο θα μπορούσε να είναι και η εφαρμογή συστήματος περιορισμένης πρόσβασης στο χώρο των εστιών με χρήση μαγνητικής κάρτας και μόνο. Η κάρτα θα είναι ατομική για κάθε δικαιούχο δωματίου και θα ανοίγει την κεντρική πόρτα εισόδου. Κατ' αυτόν τον τρόπο το άσυλο του φοιτητή δε θα παραβιάζεται, ενώ θα εξασφαλίζεται ένα ελάχιστο ικανοποιητικό επίπεδο ασφάλειας (το σύστημα αυτό ήδη εφαρμόζεται με επιτυχία σε οργανωμένες εστίες πολλών άλλων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων).
- ⊙ Επιπλέον, σημαντικό πρόβλημα αντιμετωπίζει και το μεγαλύτερο τμήμα των φοιτητών που δε διαμένει στις ανεπαρκείς φοιτητικές εστίες, αλλά είναι αναγκασμένο να ενοικιάζει ένα μικρό διαμέρισμα, σε μια περίοδο που το κόστος ενοικίασης φτάνει σε δυσθεώρητα ύψη και η κερδοσκοπία ανθεί!

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΟΝΟΜΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η θωράκιση της λειτουργίας των φοιτητικών συλλόγων με συνταγματική προστασία (άρ. 16., παρ. 5 Συντάγματος 1975) και η ψήφιση του νόμου-πλαισίου 1268/82, με καθιέρωση -για πρώτη φορά- της συμμετοχής των φοιτητών στα διοικητικά όργανα των ΑΕΙ, έδωσαν νέα ώθηση στο πάντα ανήσυχο φοιτητικό πνεύμα. Μέσα στο όλο κλίμα του "προοδευτικού" ενθουσιασμού της εποχής, τόσο οι θετικές αυτές εξελίξεις όσο και η όλη κινητικότητα του φοιτητικού κινήματος έγιναν αντικείμενο ακραίας πολιτικής εκμετάλλευσης. Σε μια εποχή όπου η "αριστερά" ήταν "μόδα" και οι λεγόμενες "προοδευτικές δυνάμεις", στο πλαίσιο της φοιτητικής κοινότητας, ανταγωνίζονταν μεταξύ τους να αποδειχθούν πιο γνήσιοι εκφραστές της αριστεράς από τους άλλους, σχεδόν κανείς δεν παρατήρησε ότι το νομικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας των συλλόγων παρέμενε ατελής, καθώς οι νόμοι που —κατά τη συνταγματική εξουσιοδότηση— θα ρύθμιζαν τα θέματα αυτά, δεν εκδόθηκαν ποτέ. Οι σύλλογοι, παρ' ότι σχεδιάστηκαν με τη μορφή ένωσης προσώπων σωματειακής μορφής, εξακολουθούσαν στη μεγάλη πλειονότητά τους να λειτουργούν χωρίς καταστατικά, καθώς πολλά από αυτά είχαν καταρτιστεί επί δικτατορίας και καταργήθηκαν με την πτώση της. Χρόνο με το χρόνο, κυρίως λόγω της ανατροπής του συσχετισμού των δυνάμεων, που επήλθε με τη φρενήρη άνοδο της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ, οι "δημοκρατικές διαδικασίες" του φοιτητικού κινήματος άρχισαν να σαμποτάρουν από τις "σοσιαλιστικές" και τις "αριστερές" δυνάμεις και οι θεσμοί, σε κάποιες περιπτώσεις, να εκφυλίζονται και να μαραζώνουν. Σε αντίθεση με όλους αυτούς, η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ καθημερινά αγωνίζεται και δίνει πνοή διαρκούς ανανέωσης στο φοιτητικό κίνημα.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το πλέγμα των οργάνων της φοιτητικής κοινότητας οργανώθηκε το 1975 -στη βάση συγκεκριμένων σκοπιμοτήτων- σε 3 βαθμούς:

Α' βαθμός: Φοιτητικός σύλλογος Σχολής ή τμήματος. Όργανά του η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο, με μέλη ετήσιας θτείας που εκλέγονται στις φοιτητικές εκλογές, οι Επιτροπές Ετών (σε κάποιους Συλλόγους) ή οι Τμηματικές Επιτροπές και το Σύμμα Εκπροσώπων του Συλλόγου στα όργανα συνδιοίκησης.

Β' βαθμός: Οι ενώσεις συλλόγων κάθε ΑΕΙ με αντίστοιχα όργανα [ισχύει σε πολλὰ κυρίως "μικρά" (μικρό αριθμό φοιτητών) ΑΕΙ].

Γ' βαθμός: Η Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδος (ΕΦΕΕ), δηλαδή η ένωση όλων των φοιτητικών συλλόγων της χώρας, διοικούμενη από 21 μελές Κεντρικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται από το Πανσπουδαστικό Συνέδριο.

Ακόμη και όσοι έχουν ελάχιστη γνώση των πραγμάτων, μπορούν να αντιληφθούν ότι το σύστημα αυτό είναι οργανωμένο μόνο στα χαρτιά. Το φοιτητικό κίνημα, με ευθύνη όλων ανεξαιρέτως των παρατάξεων, δεν μπόρεσε να επιτύχει για τον εαυτό του ό,τι με υπερβόλη ζήτη προσπάθησε να διεκδικήσει για την ελληνική κοινωνία, δηλαδή τη δημοκρατική λειτουργία.

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ:

- Η παντελής έλλειψη πλαισίου λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Φοιτητικών Συλλόγων. Όταν ακόμη και οι μικρότεροι εξωραϊστικοί σύλλογοι διαθέτουν αυστηρές διατάξεις που ρυθμίζουν την εσωτερική λειτουργία τους, οι φοιτητικές συνέλεύσεις διεξάγονται χωρίς όρους ως προς τις προϋποθέσεις και τη συχνότητα σύγκλησης, την απαρτία, την πιστοποίηση ταυτότητας των μετεχόντων, τη διαδικασία των τοποθετήσεων και των ψηφισμάτων κ.λπ. Έτσι, ο κανόνας είναι ότι κάθε συνάθροιση μπορεί κατά τις περιστάσεις να αυτοπροσδιοριστεί Γ.Σ. και να επιδιώξει να επιβάλει τις αποφάσεις της σε χιλιάδες φοιτητών. Αποτέλεσμα αυτού είναι συχνά τα ΑΕΙ να γίνονται έρμαιο "δυναμικών μειοψηφιών" και η ενδοπανεπιστημιακή δημοκρατία να καταλύεται.
- Η μη συγκρότηση σε σώμα των Διοικητικών Συμβουλίων, που έχουν ως όργανο de facto αντικατασταθεί από ένα collegium των παρατάξεων, χωρίς μάλιστα τα μέλη να είναι ατομικά ορισμένα, με εκπροσώπηση των παρατάξεων από όποιο μέλος είναι διαθέσιμο.
- Η επί δεκαετία αδράνεια της ΕΦΕΕ, που είναι ακέφαλη, χωρίς νέο Κ.Σ. και η αδυναμία της να βγάλει απόφαση, επειδή οι αυτοαποκαλούμενες "δημοκρατικές δυνάμεις" αρνούνται να συμπράξουν μαζί μας ώστε να διεξαχθεί νέο Πανσπουδαστικό Συνέδριο. Όλοι οι άλλοτε υπερασπιστές του φοιτητικού κινήματος προτιμούν να το αφήνουν τώρα ακέφαλο παρά να απωλέσουν τις έδρες που κέρδισαν το 1995.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- ⊕ Να πληρωθεί η συνταγματική (άρ. 16, παρ. 5) και νομική επιταγή (ν. 1268/82) και να εκδοθούν οι αναγκαίοι νόμοι που θα καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας των φοιτητικών συλλόγων με βάση την αρχή της Δημοκρατίας.
- ⊕ Οι φοιτητικοί σύλλογοι να καταρτίσουν νέα καταστατικά λειτουργίας (όσοι δεν έχουν) ή να αναθεωρήσουν τα υπάρχοντα, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες, και να τα καταθέσουν στο αρμόδιο Πρωτοδικείο, όπως όλοι οι σύλλογοι και τα σωματεία. Οι φοιτητικές εκλογές και οι λοιπές διαδικασίες να τελούνται πάντα βάσει καταστατικού!
- ⊕ Στις εκλογές να συμμετέχουν παρατάξεις με ψηφοδέλτια, οι μετέχοντες στα οποία θα είναι υποψήφιοι για τις καταστατικά κατοχυρωμένες θέσεις του Δ.Σ.. Με βάση τα εκλογικά αποτελέσματα και την ισχύουσα απλή αναλογική, να κατανέμονται ονομαστικά οι έδρες στους πρώτους κάθε παράταξης που δικαιούται έδρα έτσι ώστε να υπάρχει για κάθε εκλεγμένο εκπρόσωπο ατομική ευθύνη και να μην επικρατεί πλέον η συλλογική ανευθυνότητα.
- ⊕ Να προσδιορίζονται και να νομιμοποιούνται οι εκπρόσωποι στα όργανα συνδιοίκησης από κάθε φοιτητική παράταξη και με βάση τα αποτελέσματα στις φοιτητικές εκλογές ώστε ατομικά, αλλά και απέναντι σε όλους, κάθε εκπρόσωπος να φέρει την ευθύνη του έργου του.
- ⊕ Να διεξαχθεί επιτέλους Πανσπουδαστικό Συνέδριο με τη σύμπραξη όλων των φοιτητικών παρατάξεων. Να πρωτανεύσει το ενδιαφέρον για το κοινό καλό και όχι λογικές όπως αυτή που επικράτησε κατά το Συνέδριο του 2001, το οποίο δεν ολοκληρώθηκε ποτέ εξαιτίας της αρχικής υπονόμευσης από την ΠΑΣΠ (απέιχε, ενώ τις ίδιες ακριβώς μέρες διοργάνωσε το "1ο Ανοικτό Συνέδριο Νεολογίας") και της μετέπειτα

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΝΟΜΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

διάλυσης που επέφερε η συμπεριφορά της φοιτητικής παράταξης της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς και η αποχώρησή της.

- Να επιφορτίζεται το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ με το καθήκον να συγκροτεί μια Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή για όλη την Ελλάδα (κατά τον τρόπο που περιγράφεται στο προηγούμενο σημείο), η οποία θα συγκεντρώνει τα εκλογικά αποτελέσματα όλων των φοιτητικών συλλόγων και θα αποφαινεται για το συγκεντρωτικό αποτέλεσμα, ώστε να παύσει το φαινόμενο της ανακοίνωσης διαφορετικών αποτελεσμάτων από κάθε παράταξη. Το φαινόμενο αυτό και ιδιαίτερα ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται από τα ΜΜΕ (για άγνωστο λόγο, τα ΜΜΕ δεν χάνουν ευκαιρία να μειώσουν το κύρος των φοιτητικών εκλογών), πλήττουν σοβαρά το φοιτητικό κίνημα.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ...

ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΑ – ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος, η Ανώτατη Εκπαίδευση στη χώρα μας παρέχεται αποκλειστικά από ΝΠΔΔ, ενώ η σύσταση ανώτατης σχολής από ιδιώτες απαγορεύεται. Έτσι, σε αντίθεση με τις άλλες βαθμίδες (που είναι υποχρεωτικές για κάθε Έλληνα πολίτη), στις οποίες επιτρέπεται η ίδρυση ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και η συνύπαρξή τους με κρατικά, στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης τηρείται το κρατικό μονοπώλιο. Έπειτα όμως από την πρόσφατη πρωτοβουλία να μετατραπεί η ερχόμενη Βουλή σε Αναθεωρητική και να συμπεριλάβει στα υπό εξέταση άρθρα το άρθρο 16 του Συντάγματος, ανοίγει πλέον το θέμα δημιουργίας μη κρατικών Πανεπιστημίων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η εξέλιξη αυτή όχι μόνο δε δυσaráεστησε αλλά ήρθε να επιβεβαιώσει την πρωτοπορία των θέσεων και των προτάσεων που η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ έχει καταθέσει στο παρελθόν και εξακολουθεί να καταθέτει για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση. **Είναι καταγεγραμμένη εδώ και χρόνια η άποψή μας ότι το άρθρο 16 του Συντάγματος πρέπει να αναθεωρηθεί και να επιτραπεί η ίδρυση μη κρατικών Πανεπιστημίων, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που θα λειτουργούν παράλληλα με το δημόσιο Πανεπιστήμιο.**

Εν τω μεταξύ, ήδη διάφορα ιδιωτικά κολλέγια και άλλα, αμφιβόλου ποιότητας, ιδιότυπα, εκπαιδευτικά μορφώματα κάνουν την εμφάνισή τους. Αυτά δεν είναι μεν πανεπιστήμια, αλλά παρέχουν κάποια πτυχία και δυνατότητα συνέχισης των σπουδών σε (κάποιο) ακαδημαϊκό επίπεδο στο εξωτερικό. Μέχρι σήμερα η έλλειψη πρόβλεψης και πολιτικής απόφασης άφηνε ελεύθερο χώρο δράσης σε καιροσκόπους, ενώ έχει ως αποτέλεσμα να επιτείνεται το κοινωνικό πρόβλημα της νεανικής ανεργίας, καθώς πληθαίνουν οι νέοι με πτυχία χωρίς αντίκρισμα στην αγορά εργασίας και σε πολλές περιπτώσεις (βλ. κολλέγια) χωρίς καν επιστημονικό υπόβαθρο.

Ποια αναγκαιότητα θα καλύψουν τα μη κρατικά - μη κερδοσκοπικά Πανεπιστήμια:

- Η ζήτηση για πανεπιστημιακή εκπαίδευση στην χώρα μας είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που ήδη καλύπτει ή μπορεί να καλύψει το ελληνικό κράτος. Σε μια τέτοια προσπάθεια κάλυψης της ζήτησης είχε ψηφισθεί ο νόμος Αρσένη (γνωστός πλέον και ως 2525/97) που μέσα από την ίδρυση νέων τμημάτων έθετε ως στόχο τον διπλασιασμό των εισακτέων στα ελληνικά δημόσια ΑΕΙ και ΤΕΙ. Ο νόμος αυτός είχε έρθει τη στιγμή που το κράτος αδυνατούσε να καλύψει τις στοιχειώδεις λειτουργικές δαπάνες των υπάρχοντων τμημάτων. Μια ακόμη προσπάθεια κάλυψης της αυξημένης ζήτησης ήρθε με την ίδρυση από το κράτος των ανοικτών πανεπιστημίων, στα οποία παρά τη συνταγματική επιταγή της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης, υπάρχουν δίδακτρα. Αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας ήταν η επιδείνωση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών, η δημιουργία τμημάτων χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο σπουδών καθώς επίσης και η υπονόμευση της ακαδημαϊκής διαδικασίας, αφού ξεπεράσθηκαν τα όρια στον αριθμό των ατόμων που μπορούσαν, τα διάφορα ιδρύματα, να δεχθούν.
- Την αδυναμία του ελληνικού κράτους να καλύψει τη ζήτηση για πανεπιστημιακή εκπαίδευση έρχονται να καλύψουν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού, ιδρύματα ευρωπαϊκών αλλά και ανατολικοευρωπαϊκών χωρών. Έτσι, δεκάδες χιλιάδες νέοι κάθε χρόνο, που κατά κύριο λόγο έχουν αποκλειστεί από την εγχώρια τριτοβάθμια εκπαίδευση, στρέφονται προς αυτά τα ιδρύματα ενώ στη συνέχεια αναγνωρίζουν τους τίτλους τους μέσα από τις διαδικασίες του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.. Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. περίπου 50.000 Έλληνες φοιτητές παρακολουθούν προπτυχιακές σπουδές στα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Αυτό σημαίνει ότι ξοδεύονται 205 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο σε συνάλλαγμα που αντιστοιχεί σε δίδακτρα (όπου προβλέπονται) και στο κόστος ζωής. Επιπλέον, αρκετοί από αυτούς δε θα επιστρέψουν ποτέ στην Ελλάδα καθώς θα αναζητούν επιστημονική ή επαγγελματική στέγη στη χώρα που σπούδασαν, γεγονός που σημαίνει απώλεια έμψυχου, καλά εκπαιδευμένου δυναμικού για τη χώρα. Τέλος, συμβαίνει το παράδοξο να αναγνωρίζονται στη χώρα μας πτυχία ιδρυμάτων (ιδίως ανατολικοευρωπαϊκών χωρών) αμφιβόλου ποιότητας και έτσι να ασκούν ιατρικά επαγγέλματα άνθρωποι που σπούδασαν σε τρίτης κατηγορίας πανεπιστήμια της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας και να διδάσκουν στα ελληνικά σχολεία άνθρωποι που έμαθαν ελληνική ιστορία στα Σκόπια...
- Παρά το κρατικό μονοπώλιο που ισχύει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης για μεταλλικειική εκπαίδευση, έχουν ιδρυθεί διάφορα ιδιωτικά κολλέγια και άλλα αμφιβόλου ποιότητας, ιδιότυπα εκπαιδευτικά μορφώματα. Παρόλο που δεν είναι Πανεπιστήμια, παρέχουν κάποια πτυχία και την δυνατότητα συνέχισης των σπουδών σε κάποιο ακαδημαϊκό ίδρυμα στο εξωτερικό. Για τον ίδιο λόγο έχει ιδρυθεί μια πληθώρα ιδιωτικών ΙΕΚ τα οποία προσφέρουν έναντι αδράς αμοιβής σπουδές σε δευτερεύοντα αντικείμενα αμφίβολης εγκυρότητας και κυρίως με ελάχιστη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης. Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. περίπου 28.000 Έλληνες νέοι σπουδάζουν σήμερα σε διάφορα ΙΕΚ και κολλέγια, ενώ ο ετήσιος τζίρος τους εκτιμάται σε 70 εκατομμύρια ευρώ.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

Τα δημόσια πανεπιστήμια αυτή τη στιγμή λειτουργούν υπό το αναχρονιστικό καθεστώς του κρατικού μονοπωλίου. Με άλλα λόγια, δεν πιέζονται να κάνουν αποτελεσματική χρήση των πόρων τους, ούτε αντιμετωπίζουν την ανάγκη εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών τους καθώς η χρηματοδότηση αλλά και οι νέοι φοιτητές τους είναι εκ των προτέρων εξασφαλισμένοι. Η μονοπωλιακή λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης έχει οδηγήσει τα πανεπιστήμια μας στη χαμηλή ποιότητα σπουδών, στην αναποτελεσματική χρήση πόρων που προέρχονται από τους Έλληνες φορολογούμενους, στην αναποτελεσματική διοίκηση και τέλος στην γραφειοκρατία που οδηγούν σε φαινόμενα κατασπατάλησης δημόσιου χρήματος, κακοδιαχείρισης, αλλά και παρωχημένων προγραμμάτων σπουδών άσχετα με τις ανάγκες της αγοράς.

Μετά την αναθεώρηση του άρθρου 16 και την ίδρυση πανεπιστημίων μη κρατικού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πολλοί από τους Έλληνες που φεύγουν για σπουδές στο εξωτερικό αλλά και άλλοι που επιθυμούν να σπουδάσουν κάτι διαφορετικό από αυτό που πέτυχαν στις πανελληνίες θα έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν σε ένα ίδρυμα στη χώρα τους. Έτσι, με την παράλληλη λειτουργία των μη κρατικών πανεπιστημίων και των δημοσίων – οικονομικά και διοικητικά αυτοτελών (προϋπόθεση που θέτουμε για τη λειτουργία των μη κρατικών πανεπιστημίων) – και το άνοιγμα στον ανταγωνισμό, τα δημόσια πανεπιστήμια θα βελτιώνονταν σημαντικά αλλά και σε πολλά επίπεδα :

- Θέλοντας να διασφαλίσουν το κύρος τους αλλά και για να αποφύγουν τον κίνδυνο απώλειας φοιτητών θα ενέτειναν τις προσπάθειές τους να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών τους.
- Τα δημόσια πανεπιστήμια θα είναι αναγκασμένα να βελτιώσουν το επίπεδο των καθηγητών τους. Θα είναι επιβεβλημένο από τον ανταγωνισμό και από τις ανάγκες οι καθηγητές να εκλέγονται πρωτίστως για την διδακτική ικανότητά τους και το ερευνητικό έργο τους και όχι με «άλλα» κριτήρια.
- Τα πανεπιστήμια μας, αντιμετωπίζοντας τον ανταγωνισμό των προγραμμάτων σπουδών των ιδιωτικών πανεπιστημίων, θα βελτιώσουν τα προγράμματα σπουδών τους. Τα προγράμματα σπουδών των δημοσίων πανεπιστημίων θα προσαρμοστούν, εκ των πραγμάτων, καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς και η σύνδεση με την παραγωγή θα μεταβληθεί σε ανάγκη και όχι σε εκμετάλλευση των επιχειρήσεων (βλ. τώρα τα ιδιωτικά ΙΕΚ)
- Εξαιτίας της παράλληλης λειτουργίας δημοσίων και ιδιωτικών πανεπιστημίων, θα λάμβανε χώρα κάποια αποσυμφόρηση στα κρατικά ιδρύματα. Έτσι, με αυτή την μείωση του αριθμού των φοιτητών των δημοσίων πανεπιστημίων ο λόγος των φοιτητών προς τους καθηγητές θα μειωνόταν γεγονός που θα βελτιώνει το ακαδημαϊκό κλίμα και τη συνεργασία φοιτητών καθηγητών.
- Θα προαχθεί το ερευνητικό έργο των δημοσίων πανεπιστημίων. Όταν λειτουργήσει ο ανταγωνισμός το ερευνητικό έργο των κρατικών πανεπιστημίων θα έρθει σε άμεση σύγκριση με αυτό των ιδιωτικών. Ως αποτέλεσμα θα δοθεί ώθηση και κίνητρα να συνεργαστούν τα πανεπιστήμια μας με επιχειρήσεις για να παράγουν έρευνα γι' αυτές επί αμοιβή, γεγονός που θα οδηγήσει στην εξέλιξη της έρευνας αλλά θα έχει και παράλληλα οφέλη στην ελληνική οικονομία.
- Προκειμένου το δημόσιο πανεπιστήμιο να ανταγωνιστεί ανοιχτά τα μη κρατικά, η πολιτεία θα αναγκαζόταν να κάνει πράξη την συνταγματική επιταγή για αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων. Κατ' αυτό τον τρόπο τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια θα γίνουν πραγματικά οικονομικά και διοικητικά αυ-

τοτελή με όλα τα ευνοϊκά αποτελέσματα της διοικητικής ευελιξίας αλλά και της δυνατότητας λήψης αποφάσεων από τα ίδια τα πανεπιστήμια και όχι από τις διευθύνσεις του ΥΠΕΠΘ.

Εκτός όμως από τα οφέλη στα δημόσια πανεπιστήμια θα υπάρχουν και παράλληλα οφέλη στην ελληνική κοινωνία. Με την οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια και κάτω από τη λειτουργία του ανταγωνισμού, τα δημόσια πανεπιστήμια θα αναγκαστούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα. Με άλλα λόγια θα μπουν στη διαδικασία ελέγχου των λειτουργικών δαπανών ενώ σε συνδυασμό με την αξιολόγηση θα μπορούν να ελέγχουν και να βελτιώνουν την αξιοποίηση του δημόσιου χρήματος που ξοδεύεται μέσα στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο. Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, ακόμα, θα μπορέσουν να αποτελέσουν τον εργοδότη σε μεγάλο αριθμό Ελλήνων επιστημόνων και κατόχους διδακτορικών οι οποίοι είτε φεύγουν στο εξωτερικό είτε παραμένουν αναξιοποίητοι. Τέλος, τα μη κρατικά πανεπιστήμια μπορούν να αποτελέσουν πόλο ανάπτυξης καθώς η Ελλάδα θα έχει τη δυνατότητα αντί να εξάγει φοιτητές (κάτι που συμβαίνει τώρα), να εισάγει και έτσι η τριτοβάθμια εκπαίδευση να αποτελέσει πόλο ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας.

Προϋποθέσεις που θέτουμε ως ΔΑΠ-ΝΔΦΚ για την λειτουργία των μη κρατικών – μη κερδοσκοπικών Πανεπιστημίων:

- Τα μη κρατικά Πανεπιστήμια να βρίσκονται κάτω από τον αυστηρό έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας και θα ελέγχονται εξονυχιστικά όλες οι παράμετροι λειτουργίας τους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας που θα προσφέρουν στους φοιτητές τους. Δηλαδή, θα περνάνε από την διαδικασία της αξιολόγησης ακριβώς όπως και τα δημόσια Πανεπιστήμια και με τα ίδια ακριβώς κριτήρια. Τα αποτελέσματα αυτά της αξιολόγησης δεν θα έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα, αλλά από αυτά να εξαρτάται αν θα ανανεώνεται η άδεια λειτουργίας τους ή όχι, η οποία δεν θα πρέπει να είναι μόνιμη αλλά να επανεξετάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.
- Να γίνει πραγματικότητα η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των ΑΕΙ. Είναι ο μόνος τρόπος που θα οδηγήσει στην ουσιαστική βελτίωση των κρατικών ΑΕΙ, ώστε να μπορούν να ανταγωνισθούν τα μη κρατικά ΑΕΙ και να καλυτερεύσουν την ποιότητα σπουδών που παρέχουν στους φοιτητές. Η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια είναι ένα μείζον ζήτημα, το οποίο έχει απασχολήσει τη ΔΑΠ-ΝΔΦΚ ουκ ολίγες φορές, καθώς έχει αναλυθεί λεπτομερώς και στις Προτάσεις Παιδείας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα ΑΕΙ θα καθορίζουν από μόνα τους τον αριθμό των εισακτέων, έχοντας έτσι τη δυνατότητα να διαχειρίζονται από μόνα τους τα οικονομικά τους, χωρίς την έγκριση ή την παρέμβαση του Υπουργείου .
- Να καθιερωθεί ένα σύστημα ανταποδοτικών υποτροφιών και δανείων. Έτσι, θα δώσουμε την ευκαιρία στους οικονομικά ασθενέστερους να έχουν πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση, θα δώσουμε τη δυνατότητα σε όλους τους νέους να έχουν ίσες ευκαιρίες. Θα υπάρχουν υποτροφίες δύο κατηγοριών: Πρώτον, υποτροφίες αξίας, για τα άτομα που πραγματικά είναι οι καλύτεροι και, δεύτερον, υποτροφίες ανάγκης, για τα άτομα που πραγματικά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να καλύψουν το κόστος των σπουδών τους. Παράλληλα θα μπορούν να εργάζονται μέσα στο ίδρυμα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα μέρος των εξόδων τους.
- Τα ιδρύματα αυτά, θα είναι αποκλειστικά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Θα είναι υποχρεωμένα να επενδύουν μέρος των εσόδων τους στην έρευνα και την ανάπτυξη. Θα πρέπει κατά συνέπεια να δημιουρ-

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

γηθεί ο δεσμός του οικονομικού παρέδρου, ο οποίος θα είναι αυτός που θα ελέγχει την οικονομική κατάσταση των Ιδρυμάτων και θα εξασφαλίζει ότι τηρούν τις πιο πάνω προϋποθέσεις.

- Θεωρούμε αυτονότο ότι τα μη κρατικά Πανεπιστήμια δεν πρέπει να παίρνουν **κανεός είδους κρατική επιχορήγηση**.
- Τα μέλη ΔΕΠ των μη κρατικών Πανεπιστημίων, θα διέπονται από τους ίδιους κανόνες που διέπονται και τα αντίστοιχα μέλη ΔΕΠ των δημόσιων Πανεπιστημίων. Οποιοσδήποτε διατηρεί οποιασδήποτε μορφής σχέση εργασίας με ένα μη κρατικό πανεπιστημιακό ίδρυμα, να μην μπορεί να είναι ταυτόχρονα και μέλος ΔΕΠ σε ένα δημόσιο Πανεπιστήμιο.
- Σημαντικό είναι να εξασφαλιστεί η φοιτητική εκπροσώπηση στα όργανα διοίκησης των μη κρατικών Πανεπιστημίων και η άμεση συμμετοχή των φοιτητών στο φοιτητικό κίνημα.

Πέντε ψέματα για τα μη κρατικά – μη κερδοσκοπικά Πανεπιστήμια:

1) Τα μη κρατικά πανεπιστήμια είναι για τους πλούσιους:

- Είναι αλήθεια ότι πολλοί ακόμη και σήμερα αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημίων με το φόβο ότι θα οδηγήσουν σε κοινωνική ανισότητα στην εκπαίδευση. Όμως μη κρατικά πανεπιστήμια υπάρχουν ήδη, με την έννοια ότι ο εύπορος Έλληνας είχε και θα έχει πάντα τη δυνατότητα να απαλλάξει το παιδί του από την ψυχοφθόρα διαδικασία των πανελληνίων εξετάσεων και να το στείλει απευθείας σ' ένα από τα γνωστά ιδρύματα της Δ. Ευρώπης και της Αμερικής. Αυτός που πραγματικά πλήττεται από την απαγόρευση του άρθρου 16 είναι ο μη εύπορος Έλληνας, γιατί στην περίπτωση που δεν πετύχει την εισαγωγή του σε κάποιο ελληνικό πανεπιστήμιο, όχι πάντα λόγω ανεπάρκειας γνώσεων, είτε θα πρέπει να στραφεί στην αμφίβολης ποιότητας λύση των ΙΕΚ είτε θα πρέπει να υποβληθεί στην εξουθενωτική γι' αυτόν δαπάνη να σπουδάσει στο εξωτερικό. Επιπλέον, η ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων θα πρέπει να συνδυαστεί μ' ένα εκτεταμένο σύστημα χορήγησης υποτροφιών και δανείων, ώστε ακόμη και οι φτωχότεροι Έλληνες να έχουν πρόσβαση σε αυτά.

2) Με την αναθεώρηση του άρθρου 16 θέλουν να ιδιωτικοποιήσουν τα πανεπιστήμια μας. Σε λίγο καιρό θα μας ζητάνε δίδακτρα για τις σπουδές μας:

- Σε καμία περίπτωση μέσω της αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος δεν μπορούν να δρομολογηθούν τέτοιες εξελίξεις. Μετά την τροποποίηση του άρθρου 16 θα επιτραπεί η ίδρυση νέων μη κρατικών πανεπιστημίων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και δεν θίγεται ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας των πανεπιστημίων μας. Το παραπάνω επιχείρημα αποτελεί ένα λαϊκίστικο εκβιασμό και ψευτοδίλημα που θέτουν ορισμένες φοιτητικές πα-

ράταξες αλλά και κόμματα στην ελληνική κοινωνία, τα οποία προσκολλημένα στο παρελθόν και κινούμενα από μικροκομματικά συμφέροντα δεν ενδιαφέρονται για το συμφέρον της ελληνικής παιδείας. Δεν πρέπει να μένουμε προσκολλημένοι στο παρελθόν, καθώς είμαστε μέλη μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας που διαρκώς μεταλλάσσεται.

3) Ναι, αλλά δεν θα μπορούσε το κράτος να καλύψει τη ζήτηση για πανεπιστημιακή εκπαίδευση; :

- Αυτή είναι και η αυταπάτη του νόμου Αρσένη, του γνωστού πλέον νόμου 2525/97, που μέσα από την ίδρυση νέων τμημάτων θέτει ως στόχο να διπλοσιαστούν οι εισακτέοι στα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ. Αυτό όμως που κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει είναι με ποιον τρόπο θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει ένα τέτοιο πείραμα ανοικτής ηλιθίας παιδείας ένα κράτος που αδυνατεί να καλύψει τις στοιχειώδεις λειτουργικές δαπάνες των υφιστάμενων τμημάτων. Το μόνο που μπορεί να πετύχει μια τέτοια μεθόδευση είναι η ακόμη περαιτέρω χειροτέρευση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών και ο αποπροσανατολισμός της αγοράς εργασίας με μια νέα στρατιά ανέργων.

4) Όμως και η ίδρυση των μη κρατικών πανεπιστημίων δεν θα επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας; :

- Τα μη κρατικά πανεπιστήμια δεν θα δημιουργήσουν αύξηση του αριθμού των αποφοίτων για τον πολύ απλό λόγο ότι θα καλύψουν την ανάγκη για ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας των περίπου 55.000 Ελλήνων που καταφεύγουν στα ΙΕΚ ή στο εξωτερικό. Επιπλέον, για το λόγο ότι η μη κρατική πρωτοβουλία έχει πάντα μια ουξημένη ευελιξία και προσαρμοστικότητα, τα μη κρατικά ΑΕΙ θα καλύψουν τους τομείς εκείνους της αγοράς και της επιστήμης που έχουν μεγάλη ζήτηση. Άλλωστε, η ανεργία δεν αντιμετωπίζεται με το φόβο μήπως κάποιος καλύτερος επιβιώσει, αλλά με την εφαρμογή μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού για τους εισακτέους στο σύνολο των ΑΕΙ σε συνεννόηση με τα ίδια τα πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και με τα συνδικάτα, τα επιμελητήρια και το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας.

5) Η θεσμοθέτηση των μη κρατικών-μη κερδοσκοπικών ΑΕΙ υπονομεύει τη λειτουργία των δημόσιων ΑΕΙ; :

- Εμείς προτείνουμε την παράλληλη λειτουργία κρατικών και μη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο ενός καλώς εννοούμενου ανταγωνισμού, με αποκλειστικό σκοπό την αναβάθμιση της παρεχόμενης παιδείας. Σε καμία περίπτωση δεν πιστεύουμε ότι πρέπει να απωλέσει η πανεπιστημιακή εκπαίδευση το δημόσιο χαρακτήρα της, ο οποίος οφείλει να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο. Εξάλλου, αν μην ξεχνάμε το παράδειγμα πολλών χωρών του εξωτερικού όπου συνυπάρχουν κρατικά και μη εκπαιδευτικά ιδρύματα, χωρίς αλληλεμπλοκή στη λειτουργία τους και παρέχοντας αμφότερα εκπαίδευση υψηλού επιπέδου.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το 2005 στα θερινά τμήματα της Βουλής ψηφίστηκε ο νόμος 3374/2005 που θεσμοθετεί επίσημα την Αξιολόγηση στα Πανεπιστήμια. Αυτή η κίνηση χαιρετίστηκε από την ΔΑΠ-ΝΔΦΚ ως το πρώτο βήμα για την ποιοτική αναβάθμιση του Πανεπιστημίου.

Η αξιολόγηση και ο έλεγχος κάθε δημόσιου αγαθού μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, αποτελούν θεμελιώδη δικαιώματα του πολίτη που ζει σε μια δημοκρατική κοινωνία. Είναι σαφώς θεμιτό όσο και επιβεβλημένο να υπάρχει και να λειτουργεί ένα αξιόπιστο σύστημα αξιολόγησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, αλλά και της εκπαίδευσης γενικότερα. Μέσα από την αξιολόγηση και μόνο μπορούν να εντοπιστούν τα πλεονεκτήματα των ιδρυμάτων αλλά συνάμα οι δυσλειτουργίες και παραλήψεις, έτσι ώστε το κράτος να μπορεί, αξιοποιώντας τα πορίσματα αυτά, να προχωρεί στις αναγκαίες ενέργειες επίλυσης των προβλημάτων και βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης παιδείας. Η ΔΑΠ - ΝΔΦΚ από το 1996 ήδη, πολύ πριν η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ υιοθετήσουν την θέση μας για την Αξιολόγηση, βρισκόμενη στην πρωτοπορία του φοιτητικού κινήματος και της κοινωνίας γενικότερα, είχε πρώτη αναγνωρίσει την ανάγκη για αξιολόγηση των ελληνικών πανεπιστημίων.

Η ΑΠΟΨΗ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Η ΔΑΠ- ΝΔΦΚ πιστή στις αρχές της και με οδηγό πάντα το συμφέρον του φοιτητή και του ελληνικού Πανεπιστημίου, είχε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για το πώς πρέπει να γίνεται η Αξιολόγηση, αλλά και για το αυστηρό σύστημα που πρέπει να την διέπει.

Με παρεμβάσεις μέσα στις συνεδριάσεις του ΕΣΥΠ και με σχετικές επιστολές μας στο Υπουργείο Παιδείας, καταφέραμε κάποια πράγματα που τα θεωρούσαμε βασικά για την Αξιολόγηση, να υπάρχουν μέσα στο νόμο.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ :

➤ Η Αξιολόγηση θα γίνεται σε δύο στάδια: εσωτερική και εξωτερική. Η εσωτερική Αξιολόγηση θα γίνεται μέσα από τα ίδια τα τμήματα και θα έχει ως σκοπό να αποτιμήσει το έργο που γίνεται στο εσωτερικό των τμημάτων. Προτείνουμε να αυξηθεί ο αριθμός των φοιτητών που θα συμμετέχουν στην επιτροπή εσωτερικής αξιολόγησης, αφού σε τμήματα με μεγάλο αριθμό μελών ΔΕΠ,

η συμμετοχή των φοιτητών μπορεί να είναι πολύ μικρή. Η εξωτερική αξιολόγηση θα έχει ως βάση της τα πορίσματα της εσωτερικής αξιολόγησης και θα διενεργείται από ανεξάρτητη αρχή με συμμετοχή φοιτητών που θα ορίζονται από την ΕΦΕΕ.

- Ο χαρακτήρας της Αξιολόγησης θα είναι δεσμευτικός και όχι γνωμοδοτικός. Η δέσμευση έγκειται στην υποχρέωση του Υπουργείου να επιλύει τα προβλήματα των ιδρυμάτων που προκύπτουν από την Αξιολόγηση.
- Τα κριτήρια πάνω στα οποία θα διεξάγεται η Αξιολόγηση θα είναι αμιγώς ακαδημαϊκά. Το νομοσχέδιο ορίζει ως κριτήρια: την ποιότητα του διδακτικού έργου, την ποιότητα του ερευνητικού έργου, την ανταπόκριση των Προγραμμάτων Σπουδών στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και την ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών (Υλικοτεχνικές υποδομές, διοικητικές υπηρεσίες).
- Βασικό για μας ήταν η Αξιολόγηση να διενεργείται από μια αρχή η οποία να έχει τέτοια σύνθεση που θα την καθιστά ικανή να αξιολογεί τα ιδρύματα.
- Η αρχή που θα πραγματοποιεί την Αξιολόγηση πρέπει να είναι Ανεξάρτητη, δηλαδή ακηδεμόνευτη πολιτικά και μη εξαρτώμενη από οποιοδήποτε κόμμα ή κυβέρνηση. Δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι η Αξιολόγηση θα καθοδηγείται πολιτικά από οποιονδήποτε κομματικό φορέα. Στο σημείο αυτό προτείνουμε ο πρόεδρος της Ανώτατης Αρχής Αξιολόγησης να ορίζεται από κάποιο ανεξάρτητο - αδέσμευτο - ακηδεμόνευτο όργανο που χαιρεί της εκτίμησης και της αναγνώρισης της κοινωνίας. Ένα τέτοιο όργανο μπορεί να είναι η Σύνοδος των Πρυτάνεων ή η Ακαδημία Αθηνών.
- Σύμφωνα με την πρότασή μας ο στόχος της διαδικασίας της Αξιολόγησης δεν θα πρέπει να είναι η κατάταξη των Πανεπιστημίων, αλλά ο εντοπισμός των ελλείψεων και των πλεονεκτημάτων των Ιδρυμάτων. Στο νόμο είναι ξεκάθαρο ότι καμία βαθμολογική ιεράρχηση των Πανεπιστημίων δεν θα γίνεται, θα εντοπίζονται τα όποια προβλήματα και το Υπουργείο θα δεσμεύεται να τα επιλύσει.

Άλλωστε ο χαρακτήρας της διαδικασίας οφείλει να είναι βοηθητικός και όχι να επισύρει ποινές. Στόχος είναι να έρθουν σε ένα ανώτερο επίπεδο παρεχόμενης ποιότητας εκπαίδευσης τα Πανεπιστήμια.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

www.dap.gr

2007
ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΗΜΕΡΑ...

Τα γραφεία σταδιοδρομίας έχουν δημιουργηθεί πάνω σε ένα σωστό σκεπτικό, το οποίο αποσκοπεί στην επίλυση πολλών προβλημάτων των νέων επιστημόνων, με πρώτο και κύριο αυτό της ανεργίας. Δυστυχώς, όμως, αν και η όλη σύλληψη και το θεωρητικό δόγμα λειτουργίας είναι σωστά, ωστόσο, η υλοποίηση των στόχων απέτυχε στις περισσότερες περιπτώσεις. Τα γραφεία διασύνδεσης υποτίθεται ότι:

- Είναι μία υπηρεσία των ελληνικών ΑΕΙ, η οποία απευθύνεται στους φοιτητές και αποφοίτους των ιδρυμάτων. Στόχος των γραφείων είναι να βοηθούν, με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και ειδικότερων πληροφοριών, τους φοιτητές και αποφοίτους να προσεγγίζουν ομαλά τη μελλοντική σταδιοδρομία τους, αλλά και να αναζητούν εργασία πάνω στο γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους.
- Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι σαφώς η καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας και η πραγμάτωση του κοινωνικού δικαιώματος στην εργασία. Ο ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν ως γέφυρα επικοινωνίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας είναι διττός: να λειτουργούν, από τη μια πλευρά, ως τράπεζα πληροφοριών για τους αποφοίτους και, από την άλλη, ως πηγή στελεχιακού δυναμικού προς τους οικονομικούς φορείς.

Αυτή τη στιγμή υφίστανται περί τα 20 γραφεία σταδιοδρομίας στα ελληνικά ΑΕΙ (τα πανεπιστήμια των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών διαθέτουν τέτοιο γραφείο, καθώς και όλα τα ΙΕΚ). Είναι απορίας άξιο πώς με τα υπέρογκα ποσά (άνω των 1,5 δισ.) που προορίζονται για τη χρηματοδότησή τους, και με εξαίρεση γραφεία μετρημένα στα δάκτυλα του ενός χεριού, ο ρόλος τους περιορίζεται στην πληροφόρηση σχετικά με υποτροφίες. Είναι, επίσης, τραγικό το ότι οι φοιτητές στην πλειονότητά τους αγνοούν την ύπαρξη των γραφείων σταδιοδρομίας, καθώς δεν έχει ληφθεί καμία πρωτοβουλία από τις πανεπιστημιακές αρχές ούτε από τα ίδια τα γραφεία ώστε να ενημερωθούν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι.

& ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Ίδρυση και πλήρη θεσμική κατοχύρωση πανεπιστημιακών γραφείων (διασύνδεσης) ευρέσεως εργασίας και σταδιοδρομίας (όπου δεν υπάρχουν ήδη) που θα έχουν τους εξής ειδικότερους ρόλους:
- Την εύρεση αμειβόμενης απασχόλησης για όσους προπτυχιακούς φοιτητές το επιθυμούν, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, σε εργασιακά αντικείμενα συναφή με τις σπουδές τους. Το ωράριο θα πρέπει να είναι ελαστικό, τέτοιο που θα τους επιτρέπει την κανονική φοίτηση και ο μισθός ανάλογος. Η εργασία θα έχει τόσο βιοποριστικό όσο και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Τα κριτήρια επιλογής σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να είναι η οικονομική κατάσταση των ενδιαφερομένων αλλά και οι ακαδημαϊκές επιδόσεις τους.
- Τη δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας μετά την αποφοίτηση. Το γραφείο σταδιοδρομίας να αποτελεί έναν αποτελεσματικό και αξιόπιστο σύνδεσμο ανάμεσα στο πανεπιστήμιο και την αγορά εργασίας. Να είναι σε θέση να συστήνει τους αποφοίτους σε εργοδότες του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα και για την πλήρωση θέσεων εργασίας αναλόγως με τα προσόντα τους. Τα γραφεία σταδιοδρομίας θα πρέπει να αποτελέσουν τον θεσμικό φορέα που θα συμβουλεύει υπεύθυνα τους αποφοίτους για τη μετέπειτα πορεία τους.
- Για τα ήδη υπάρχοντα γραφεία σταδιοδρομίας, ζητάμε την ουσιαστική λειτουργία τους. Αν λειτουργήσουν σωστά, είναι δυνατόν να υπάρξουν σημαντικότερες αλλαγές προς το βέλτιστο, όσον αφορά στον τομέα της νεανικής ανεργίας και συγκεκριμένα της ανεργίας των πτυχιούχων.
- Πρέπει να γίνει γενικώς κατανοητό ότι μια δυναμική πολιτική καταπολέμησης της ανεργίας πρέπει να λειτουργεί με μηχανισμούς πρόληψης και ενσωμάτωσης της ελληνικής αγοράς εργασίας στην ευρύτερη ευρωπαϊκή αγορά, με παράλληλη πρόβλεψη γενικών μηχανισμών στενής μεταξύ τους διασύνδεσης. Η νέα κοινωνία είναι αυτό που ονομάζουμε κοινωνία της γνώσης και της πληροφόρησης και αναδεικνύει νέες δυνατότητες. Θεωρούνται συνεπώς επιβεβλημένοι οι εκσυγχρονισμοί στην παιδεία σε όλα τα επίπεδα όπου αυτή κλιμακώνεται. Κυρίαρχη παράμετρος της ανταγωνιστικότητας (μέσω της ουσιαστικής διασύνδεσης σπουδών και πραγματικότητας της αγοράς και μέσω της έρευνας ανάλογα με τις ανάγκες της παραγωγής) καθίσταται και η επέκταση του δικτύου των γραφείων εύρεσης εργασίας του ΟΡΕΔ με τη συνεργασία των αντίστοιχων γραφείων των πανεπιστημίων (και των ΤΕΙ) και των επαγγελματικών επιμελητηρίων.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ

Αν εξαιρεθούν οι αντιδράσεις μιας νηχρής μειοψηφίας ετεροχρονισμένων αριστερόστροφων (οι οποίοι, παροδοσιακά, διαφωνούν εξ ολοκλήρου με την ύπαρξη μεταπτυχιακών), είναι ευρέως αποδεκτή η άποψη για την αναγκαιότητα ανάπτυξης των μεταπτυχιακών σπουδών, όπως εδώ και δεκαετίες συμβαίνει στην υπόλοιπη Ευρώπη. Είναι επίσης γνωστό ότι η ανεπάρκεια θέσεων και προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών στην πατρίδα μας εξωθεί δεκάδες χιλιάδες Έλληνες φοιτητές να καταφεύγουν στο εξωτερικό. Αυτό το γεγονός έχει ως αποτελέσματα να στερείται η Ελλάδα ένα μέρος του επιστημονικού δυναμικού της και να εκρέουν δισεκατομμύρια συναλλαγματικά στο εξωτερικό. Να σημειωθεί επίσης ότι τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του εξωτερικού είναι σε πολλές περιπτώσεις αμφίβολης ποιότητας και συχνά χαμηλότερης αυτής που μπορούν να προσφέρουν τα ελληνικά πανεπιστήμια.

Όσον αφορά στα μεταπτυχιακά που ήδη υπάρχουν, επικρατεί ένα χάος. Ίδιου αντικείμενου μεταπτυχιακά προσφέρονται από περισσότερα του ενός πανεπιστημιακά τμήματα, τα κριτήρια εισαγωγής ποικίλλουν και η ταλαιπωρία των φοιτητών συνεχίζεται.

Οι μέχρι τώρα "εκσυγχρονιστικές" κινήσεις αναδιοργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα εκδηλώθηκαν με το νομοσχέδιο "φάντασμα" το 2000 και την πρόσφατη πρόταση διαλόγου του 2002. Στην πρώτη περίπτωση του νομοσχεδίου, που εξαφανίστηκε από το προσκήνιο με τον ίδιο ανεπίσημο και "αθόρυβο" τρόπο με τον οποίο εμφανίστηκε, επρόκειτο για ένα κατάπτυστο κείμενο που καταργούσε στην ουσία της την ακαδημαϊκή ελευθερία, εγκαθιστώντας μια νέα, "ανεξάρτητη" αποκεντρωμένη υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ ως ύπατο κριτή των ΑΕΙ στον τομέα της ίδρυσης και διατήρησης των ΠΜΣ. Στη δεύτερη περίπτωση της πρόσφατης πρότασης διαλόγου, αν και περιέχονται κάποια θετικά στοιχεία, υπήρχαν πολύ σημαντικές ασάφειες και ελλείψεις, ενώ επιχειρούνταν με πλάγιο τρόπο να επιτευχθούν στόχοι άσχετοι με την αναβάθμιση των μεταπτυχιακών σπουδών.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ:

Το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει τις μεταπτυχιακές σπουδές καθορίζεται από τον νόμο 2083/92 (και τον προγενέστερο νόμο-πλαίσιο 1268/82) με μικρές μεταγενέστερες διορθώσεις. Αναφέρει ότι την κύρια ευθύνη διοργάνωσης των μεταπτυχιακών έχουν τα ίδια τα ΑΕΙ. Οργανώνονται είτε από ένα είτε από περισσότερα τμήματα ενός ή περισσότερων ΑΕΙ του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Θυμίζουμε ότι σύμφωνα με τον νόμο για την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ —ο οποίος πρόσφατα κρίθηκε αντισυνταγματικός— τα τελευταία μπορούν να συνδιοργανώνουν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) μόνο σε συνεργασία με κάποιο ΑΕΙ. Τα ΠΜΣ καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος που οργανώνει το μεταπτυχιακό και πρέπει να φέρουν την έγκριση της Συγκλήτου του αντίστοιχου Ιδρύματος. Η τελική έγκριση του ΠΜΣ δίνεται από το ΥΠΕΠΘ.

Η χρονική διάρκεια των ΠΜΣ δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών ετών για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, ενώ κάθε ΠΜΣ υποχρεούται να παρέχει τη δυνατότητα απονομής μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, πριν από το διδακτορικό δίπλωμα, ελάχιστης διάρκειας ενός ημερολογιακού έτους.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και τη λειτουργία των ΠΜΣ είναι: η Συγκλήτος Ειδικής Σύθεσης (ΣΕΣ), η οποία αποτελείται από μέλη ΔΕΠ και δύο εκπαιδευτικούς μεταπτυχιακών φοιτητών, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ), η οποία απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ και δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, σε επίπεδο ΑΕΙ, η οποία αποτελείται από έναν αντιπρόεδμο και ένα μέλος ΔΕΠ από κάθε τμήμα του ιδρύματος.

Η ΓΣΕΣ του οικείου τμήματος ρυθμίζει λεπτομερώς τα κριτήρια εισαγωγής ενός υποψηφίου σε ΠΜΣ ή ακόμη μπορεί να ορίσει και συμπληρωματικά, όπως εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, ενώ μπορεί ακόμη και να αποφασίσει, με τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου, την καταβολή διδάκτρων από τους φοιτητές.

Το νομικό πλαίσιο δεν προσδιορίζει τη χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών σπουδών. Η χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα δεν εξαιρείται, φαίνεται όμως ότι τα πανεπιστημιακά ιδρύματα έχουν υιοθετήσει μια πολιτική αποφυγής της.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

- Νέα ΠΜΣ σε όλα τα ΑΕΙ. Όσο περισσότερα τόσο καλύτερα. Με περισσότερα ΠΜΣ, με μεγαλύτερη εξειδίκευση στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, μπορούμε να ανταπεξέλθουμε στο διεθνή ανταγωνισμό.
- Νέο θεσμικό πλαίσιο για την αναδιοργάνωση των μεταπτυχιακών, που θα ρυθμίζει όσα αφήνει αρρυθμιστα το ισχύον νομικό πλαίσιο.
- Όχι στα δίδακτρα. Η επιβολή διδάκτρων στα μεταπτυχιακά, με όποιο μανδύα κι αν επενδύεται, είναι απαράδεκτη και πρέπει να σταματήσει. Με τα δίδακτρα, εξάλλου, καταργείται με τον πιο βάνουσο τρόπο ο πολύπαθος όρος της "δωρεάν δημόσιας εκπαίδευσης". Τα πανεπιστημιακά τμήματα οφείλουν να αναζητήσουν άλλες πηγές χρηματοδότησης και να μην καταφεύγουν στην εύκολη λύση της τσέπης των φοιτητών. Σ' αυτό το πλαίσιο, επαναφέρουμε την πρότασή μας για την αύξηση των παρεχόμενων κονδυλίων για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ, μέρος των οποίων ασφαλώς θα διατεθεί στα μεταπτυχιακά, καθώς και τη χρηματοδότηση από ιδιωτικούς φορείς.
- Έρευνα υπό καλύτερες συνθήκες. Όσοι βρίσκονται έστω και στοιχειωδώς κοντά στο ελληνικό πανεπιστήμιο, γνωρίζουν πολύ καλά τις ελλείψεις που υπάρχουν στην υλικοτεχνική υποδομή. Δεν θα μπορούσαν να αποτελούν εξαίρεση τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε πολλές περιπτώσεις καλούνται να διεξάγουν έρευνα κάτω από τις πιο αντίξοες των συνθηκών. Είναι αδιανόητο στην κοινωνία της πληροφορικής να μην έχουν όλοι οι Έλληνες μεταπτυχιακοί στη διάθεσή τους το στοιχειώδες εργαλείο αναζήτησης διεθνούς βιβλιογραφίας, το Internet. Οι ελλείψεις είναι επίσης σημαντικές και σε επίπεδο εργαστηρίων αλλά και συγγραμμάτων. Όλα αυτά έχουν σε μεγάλο βαθμό τη γενεσιουργό αιτία τους στην ελλιπή χρηματοδότηση από το Υπουργείο που δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες κάθε τμήματος.
- Χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της πρότασής μας για την οικονομική και διοικητική αυτοτέ-

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

λαιο των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, θεωρούμε ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να αναζητήσει πηγές χρηματοδότησης που να μην εξαντλούνται στις επιχορηγήσεις του Υπουργείου Παιδείας και στα κονδύλια των Κοινοτικών Πλαίσίων Στήριξης. Να δοθεί η δυνατότητα σε ιδιωτικούς φορείς να χρηματοδοτήσουν την έρευνα σε μεταπτυχιακό επίπεδο μέσα από αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες, καθώς και τα κίνητρα που θα επιτρέπουν τη διάθεση χρημάτων από οργανισμούς εκτός πανεπιστημίου. Μ' αυτόν τον τρόπο, ο φοιτητής θα αποκτήσει ρεαλιστική αντίληψη για τις συνθήκες της αγοράς εργασίας, ενώ και το ίδιο το τμήμα θα αποκομίσει πολλαπλά οφέλη (π.χ. βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του).

- Υποτροφίες στους φοιτητές. Ζητάμε να θεσμοθετηθεί ευρύ σύστημα υποτροφιών στους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η συμβολή τους στην έρευνα σε τομείς που βρίσκονται στην "αιχμή του δόρατος" της κοινωνικής και οικονομικής ζωής και η διάνοιξη νέων οριζώντων στην επιστημονική σκέψη θα πρέπει να ανταμείβεται ηθικά και υλικά, μέσω ενός ευρέως διαδεδομένου συστήματος υποτροφιών, το οποίο θα διέπεται από αξιολογικά κριτήρια.
- Κοινά κριτήρια για την εισαγωγή. Όποιος επιχειρήσει να ομαδοποιήσει τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την εισαγωγή ενός πτυχιούχου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σ' ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα εισέλθει σ' έναν κυκεώνα άρθρων και διατάξεων που ποικίλλουν από τμήμα σε τμήμα. Η χαώδης αυτή κατάσταση, που αφήνει περίπου ομιχλώδη τα κριτήρια (χαρακτηριστικά, αλλού η εισαγωγή γίνεται μόνο με το βαθμό πτυχίου και τη συνέντευξη του υποψηφίου, αλλού προστίθενται εξετάσεις, αλλού συυπολογίζεται ο βαθμός των συναφών με το μεταπτυχιακό μαθημάτων του πτυχίου) συντηρεί και προάγει την αναξιοκρατία. Για να σταματήσει αυτό το φαινόμενο, είναι επιβεβλημένη η θεσμοθέτηση ενιαίου πλαισίου κριτηρίων εισαγωγής των πτυχιούχων στα μεταπτυχιακά. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός συστήματος μοριοδότησης που θα αντικειμενικοποιήσει στο μέγιστο βαθμό τη διαδικασία. Σε πολλά τμήματα, εξάλλου, οι απόφοιτοί τους που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν το οικείο μεταπτυχιακό δίπλωμα, απαιτείται να επανεξεταστούν σε μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί σε προπτυχιακό επίπεδο, μάλιστα επιτυχώς, καθώς έχουν εξασφαλίσει το πτυχίο τους. Θεωρούμε αυτήν την κατάσταση παράλογη και ζητούμε να ελεγχθεί το ίδιο το τμήμα το βαθμό στο μάθημα που απαιτεί.
- Αλληλεπικαλύψεις. Είναι συχνό το φαινόμενο πανεπιστημιακά τμήματα συναφούς αντικείμενου να απονέμουν μεταπτυχιακά διπλώματα ειδίκευσης με παρόμοιο, αν όχι με τον ίδιο, τίτλο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σπατάλη πόρων και υποδομών, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό αν υπήρχε ορθολογισμός και συνεργασία ανάμεσα στα τμήματα. Αντί, δηλαδή, να υπάρχουν π.χ. 4 μεταπτυχιακά προγράμματα με 80 φοιτητές που απονέμουν τίτλο ειδίκευσης στις Βάσεις Δεδομένων σε 4 διαφορετικά πανεπιστημιακά τμήματα, θα ήταν ευχής έργο να μετατραπούν σε 1 πρόγραμμα, ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο τα πλεονεκτήματα κάθε τμήματος (επιστημονικό δυναμικό, υλικοτεχνική υποδομή). Σ' αυτήν την κατεύθυνση θα μπορούσαν να δημιουργηθούν Τομείς Μεταπτυχιακών, που να περιλαμβάνουν προγράμματα διαφορετικών τμημάτων, έτσι ώστε να σταματήσουν οι αλληλεπικαλύψεις.
- Αμοιβή των μεταπτυχιακών φοιτητών. Είναι συχνό το φαινόμενο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να αποτελούν ουσιαστικούς βοηθούς των μελών ΔΕΠ, χωρίς πάντα την αντίστοιχη αμοιβή. Προτείνουμε να προβλεφθεί θεσμικά αμοιβή όλων των μεταπτυχιακών φοιτητών που απασχολούνται από τα πανεπιστήμια.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η έννοια της Διά Βίου Εκπαίδευσης αφορά τη δυνατότητα απόκτησης ορισμένης ποσότητας γνώσης κατά τη διάρκεια της ζωής οποιουδήποτε πολίτη που έχει συμπληρώσει τη φοίτησή του στις πρώτες δύο βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ειδικότερα για τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, αναφέρεται στο σύνολο των αποφοίτων των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ασχέτως εργασιακής κατάστασης και ηλικίας.

Η ελληνική Πολιτεία μέχρι σήμερα δεν είχε υιοθετήσει ουσιαστικά μία οργανωμένη μορφή "Δια Βίου Εκπαίδευσης" με εξαίρεση το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Πάτρας. Εδώ και δύο χρόνια τόσο από την προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και από την νέα διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει με μεγαλύτερη ένταση ανοίξει ο διάλογος, που έχει ως αποτέλεσμα το νομοσχέδιο 3369/2005. Το οποίο και συστηματοποιεί τη δια βίου μάθηση.

Το νομοσχέδιο αναγνωρίζει την παροχή υπηρεσιών σε άτομα που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, στους αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στους αποφοίτους Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων και Νομαρχιακών επιτροπών λαϊκής επιμόρφωσης καθώς και σε αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στο νομοσχέδιο προβλέπεται η ίδρυση Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης στα ΑΕΙ, ΤΕΙ και ΑΣΠΑΙΤΕ (πρώην ΣΕΛΕΤΕ) της χώρας με απόφαση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και του ΥΠ.ΕΘ.Ο., με την συναίνεση της Συγκλήτου ή της Συνέλευσης του ΤΕΙ ή της Διοικούσας Επιτροπής της ΑΣΠΑΙΤΕ.

Η ΑΠΟΨΗ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΙΔΒΕ:

Ως ΔΑΠ-ΝΔΦΚ έχουμε πάρει ξεκάθαρη θέση υπέρ της έννοιας της "Δια Βίου Εκπαίδευσης" τόσο επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, με την κατάθεση του τότε πολυνομοσχεδίου με την γενική ονομασία «νομοσχέδιο Αξιολόγησης» που περιλάμβανε ένα τμήμα που αφορούσε τα ΙΔΒΕ,

1. Ορίζεται ότι κάθε Πανεπιστημιακή Αρχή ή τμήμα μπορεί να προχωρήσει στην ίδρυση αντίστοιχου ΙΔΒΕ.
2. Τα ΙΔΒΕ θα χρηματοδοτούνται από ξεχωριστό κονδύλι του ΥΠ.Ε.Π.Θ. καθώς και από το οικείο τμήμα της αντίστοιχης Σχολής σε περιπτώσεις υπέρβασης των λειτουργικών ή επενδυτικών δαπανών. Μέχρι τις 31/08/07 θα χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση". Μετά την ημερομηνία αυτή θα χρησιμοποιεί τους πόρους του οικείου ιδρύματος.
3. Οι διδασκόμενοι των ΙΔΒΕ θα πληρώνουν διδάκτρα που το ύψος τους θα αποφασίζεται από την Διοικούσα Επιτροπή του ΙΔΒΕ.
4. Οι ανάγκες σε καθηγητές και υλικοτεχνική υποδομή θα καλύπτονται από τα μέλη ΔΕΠ (που θα αμείβονται υπερωριακά) και από τις υποδομές του οικείου τμήματος.
5. Την επίβλεψη των ΙΔΒΕ θα την έχει η επιτροπή Δια Βίου Μάθησης που αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματέες του ΥΠΕΠΘ, του ΥΠ.Α.Κ.Π (Υπουργείο Απασχόλησης), του ΥΠ.ΕΣ. και άλλους ειδικούς γραμματέες, προέδρους οργανισμών και εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΙΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

6. Στα ΙΔΒΕ θα υπάρχουν τρεις κύκλοι μαθημάτων που θα οδηγούν σε αντίστοιχα πιστοποιητικά (50-175-250 ωρών διδασκαλίας).
7. Το «χαρτί» που θα δίνεται θα είναι απλά ένα πιστοποιητικό παρακολούθησης και όχι πτυχίο.
8. Η παρακολούθηση των μαθημάτων θα μπορεί να γίνεται ακόμα και κατά την περίοδο αργιών, καλοκαιριού, Σαββατοκύριακα, νυχτερινές ώρες, έτσι ώστε να μπορεί ο κάθε εργαζόμενος να παρακολουθεί τα σεμινάρια.
9. Ακόμα και τα ΙΔΒΕ θα υπόκεινται σε εσωτερική και εξωτερική Αξιολόγηση. Στην περίπτωση των ΙΔΒΕ, η Αξιολόγηση εάν έχει μη ικανοποιητικά αποτελέσματα θα μπορεί να οδηγήσει και στην οριστική διακοπή λειτουργίας του συγκεκριμένου ΙΔΒΕ.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ ...

- Τα ΙΔΒΕ πρέπει να λειτουργούν με τη δική τους υλικοτεχνική υποδομή και να χαρακτηρίζονται από επάρκεια διδασκόντων. Δεν είναι δυνατόν τα μέλη ΔΕΠ και ο εξοπλισμός των ιδρυμάτων να γίνουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης ανάμεσα στις σχολές και στα ΙΔΒΕ.
- Σε ό,τι αφορά τα δίδακτρα για τη Διά Βίου Εκπαίδευση, θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει διάκριση ανάλογα με το είδος του συμμετέχοντα, όπως ακριβώς επιβάλλει η αίσθηση του κοινωνικού δικαίου.
- Για τους υπαλλήλους εταιρειών συμφωνούμε με το υπάρχον καθεστώς της κάλυψης των εξόδων και της παράλληλης κανονικής καταβολής του μισθού από την εργοδοσία.
- Για τους άνεργους πτυχιούχους και τους ελεύθερους επαγγελματίες έως ενός ορισμένου εισοδήματος, η παρακολούθηση των ΙΔΒΕ οφείλει να είναι δωρεάν.
- Για τους ελεύθερους επαγγελματίες που απολαμβάνουν από ένα εισόδημα και πάνω, η συμμετοχή θα καλύπτεται από τους ίδιους, με συμμετοχή και του ΟΑΕΔ.
- Μέσα στο νομοσχέδιο προβλέπεται η απαίτηση που είχαμε θέσει, ως ΔΑΠ- ΝΔΦΚ, η διεκρίνιση του τίτλου που θα παρέχουν τα ΙΔΒΕ. Θα πρόκειται απλά για πιστοποιητικά παρακολούθησης και σε καμία περίπτωση για πτυχία ή τίτλους σπουδών. Τα ΙΔΒΕ θα αναλαμβάνουν την επιμόρφωση και όχι την μόρφωση και επομένως θα είναι αδύνατον τα πιστοποιητικά τους να θεωρηθούν τίτλοι σπουδών ή να θεωρούνται απαραίτητα για την ένταξη στην εργασία. Η Δια Βίου Εκπαίδευση δεν παράγει γνώση παρά μόνο την συμπληρώνει και την κρατάει σύγχρονη με τις εξελίξεις. Συνεπώς τα ΙΔΒΕ δεν μπορούν να επιφέρουν καμία αλλαγή στα επαγγελματικά δικαιώματα που απορρέουν από το πτυχίο και μόνο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΟΠΙΣΤΗΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι σύγχρονες εξελίξεις, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιστούν αναγκαία την αναβάθμιση της ελληνικής παιδείας και ιδιαίτερα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ώστε να καθίσταται σύγχρονη και ανταγωνιστική. Οι Έλληνες νέοι, όπως και όλοι οι νέοι της Ευρώπης, έχουν τα ίδια δικαιώματα στη μόρφωση και την απόκτηση εφοδίων για μια μελλοντική καριέρα και πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες.

Τα τελευταία 4 χρόνια έχουν γίνει κάποιες κινήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με απώτερο σκοπό τη σύγκλιση των συστημάτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης των ευρωπαϊκών χωρών. Τα αποτελέσματα μιας τέτοιας σύγκλισης μπορούν να αποδειχθούν εξαιρετικά θετικά για όλους τους νέους της Ευρώπης. Το όλο εγχείρημα είναι μια μοναδική ευκαιρία για την Ελλάδα. Η χώρα μας, ως λίκνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού και πατρίδα εξαιρετων επιστημόνων και διακεκριμένων λογίων, μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο σ' αυτήν την προσπάθεια.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΣΤΗ ΣΟΡΒΟΝΗ:

Στις 25/05/98, στη Σορβόνη (Παρίσι), οι Υπουργοί Παιδείας της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιταλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου υπέγραψαν μια κοινή διακήρυξη που αποβλέπει στη χάραξη μιας κοινής πολιτικής στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το πανεπιστημιακό μοντέλο που προτείνεται σε αυτήν τη διακήρυξη αποτελείται από δύο κύκλους σπουδών και είναι γνωστό ως "Αγγλοσαξονικό".

Αρχικά προτείνεται ένας προπτυχιακός κύκλος, με τριετή διάρκεια σπουδών και απόκτηση τίτλου σπουδών Bachelor, ο οποίος θα αναγνωρίζεται στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας ως ικανό επαγγελματικό προσόν. Στη συνέχεια θα ακολουθεί ένας μεταπτυχιακός κύκλος, με διετή φοίτηση, για απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης Master, και κατόπιν τριετή φοίτηση για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος Doctoral. Παράλληλα συιστάται η χρησιμοποίηση των "credits" ως μέσων πρόσθετης ευλυγισίας του συστήματος. Υπογραμμίζεται ότι με αυτό το μοντέλο θα διευκολυνθούν η αμοιβαία αναγνώριση, οι συγκρίσεις και οι ισοτιμίες τίτλων σπουδών σε διεθνές επίπεδο. Συνάμα θα αυξηθεί η κινητικότητα φοιτητών και καθηγητών στον ευρωπαϊκό χώρο.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΣΤΗ ΜΠΟΛΟΝΙΑ:

Έναν χρόνο μετά, στις 19/06/99, συναντήθηκαν στην Μπολόνια της Ιταλίας 29 υπουργοί Παιδείας (οι 15 από αυτούς ανήκαν στις χώρες της Ε.Ε.) και υπέγραψαν μια νέα διακήρυξη.

Ως επιδιωκόμενος στόχος προβλήθηκε η "διασφάλιση καλύτερης συμβατότητας και πληρέστερης συγκρισιμότητας των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης" και όχι η σύγκλιση τους όπως αρχικά διατυπώθηκε. Η αρχική "δέσμευση για ανάπτυξη κοινών πολιτικών για την επίτευξη των στόχων" με-

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

τετράπη σε "δέσμευση για συντονισμό των πολιτικών προς την κατεύθυνση επίτευξης των στόχων". Αυτό σημαίνει ότι οι λοιπές χώρες ποτέ πριν δεν κλήθηκαν να συμφωνήσουν και ότι κάθε άλλο παρά υπάρχει πλήρης συμφωνία με το περιεχόμενο της διακήρυξης της Σορβόνης.

Και στη Διακήρυξη της Μπολόνια υιοθετήθηκαν οι δύο κύκλοι σπουδών. Η διαφορά είναι ότι ο προπτυχιακός κύκλος θα έχει κατ' ελάχιστον τριετή διάρκεια και ότι στο μεταπτυχιακό κύκλο η απόκτηση Doctoral δεν θα προϋποθέτει πάντα την απόκτηση Master.

Το εγχείρημα της Μπολόνια, σύμφωνα με το ίδιο το κείμενο της διακήρυξης, είχε ως σκοπό τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς και την αποτελεσματική σύνδεσή της με τις ανάγκες της κοινωνίας αλλά και της αγοράς εργασίας στην Ευρώπη, αποσκοπώντας στη σταδιακή σύγκλιση των γενικών δομών των εθνικών συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης, έτσι ώστε να διαμορφωθεί ένα κοινό πλαίσιο διάρθρωσης και λειτουργίας τους, που θα διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα και την αναγνωρισιμότητα των ιδιαίτερων στοιχείων και των χαρακτηριστικών τους.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ:

Προκειμένου οι στόχοι της Μπολόνια να γίνουν πραγματικότητα, πραγματοποιήθηκε στην Πράγα, στις 18/05/2001, η Σύνοδος Κορυφής των Υπουργών Παιδείας 32 ευρωπαϊκών χωρών (29+3). Στη συνάντησή τους αυτή, οι Ευρωπαίοι Υπουργοί εξέτασαν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από το έτος υπογραφής της Διακήρυξης της Μπολόνια (1999), ενώ ταυτόχρονα έθεσαν τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες των επόμενων χρόνων. Οι Υπουργοί δεσμεύτηκαν για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης μέχρι το έτος 2010.

Η Διακήρυξη της Πράγας χρησιμοποιεί ως βάση τους στόχους που ετέθησαν στην Μπολόνια. Δεν αποτελεί συνεπώς μια καινούρια διακήρυξη ούτε τροποποιεί αυτήν. Στη Διακήρυξη αυτή επιβεβαιώνεται η ευρεία αποδοχή των στόχων της Μπολόνια από όλα τα συμβαλλόμενα κράτη, ενώ ταυτόχρονα καθορίζονται οι περαιτέρω ενέργειες προκειμένου να γίνουν πιο ελκυστικά και πιο ανταγωνιστικά τα πανεπιστημιακά ιδρύματα στην Ευρώπη.

Στην Πράγα οι υπουργοί, αφού προσδιόρισαν τους παραπάνω στόχους, τόνισαν τη σημασία της διά βίου εκπαίδευσης ως στοιχείου του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η σημασία της έγκειται στο γεγονός ότι με αυτόν τον τρόπο θα αντιμετωπιστούν οι σύγχρονες προκλήσεις ανταγωνιστικότητας και νέων τεχνολογιών. Ταυτόχρονα, υπογραμμίστηκε πως είναι επιτακτική η συνεργασία πανεπιστημίων και άλλων ανώτατων ιδρυμάτων, προκειμένου να συνδιαμορφώσουν τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης, ο οποίος θα είναι "συμβατός και αποτελεσματικός", ταυτόχρονα όμως "διαφοροποιημένος και υιοθετήσιμος". Το στοιχείο ποιότητας της εκπαίδευσης τονίστηκε ως βασική προϋπόθεση του χώρου εκπαίδευσης.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ:

Στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2003 συνήλθε στο Βερολίνο η Σύνοδος Κορυφής των Υπουργών Παιδείας των χωρών της Ευρώπης, με σκοπό να ελέγξει για μία ακόμα φορά σε ποιο βαθμό έχουν

υλοποιηθεί οι στόχοι της Διακήρυξης της Μπολόνια. Στη σύνοδο αυτή οι Ευρωπαίοι Υπουργοί προσδιόρισαν τους πρωταρχικούς στόχους που θα οδηγήσουν στην ομαλή ενοποίηση του χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ευρώπη, ενώ ταυτόχρονα όρισαν το έτος 2005 ως χρονικό ορίζοντα μέσα στον οποίο θα πρέπει να υλοποιηθούν οι στόχοι αυτοί.

Ως βασικά στοιχεία που θα συντελέσουν στη χάραξη μιας κοινής πολιτικής στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, αναγνωρίστηκαν τα εξής:

- Η πλήρης εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών από τα ανώτατα_ιδρύματα (όπως ορίζεται στη διακήρυξη της Μπολόνια) μέχρι το 2005.
- Η άμεση εγκαθίδρυση του συστήματος των διδακτικών μονάδων (credits).
- Η πλήρης εφαρμογή ενός εναρμονισμένου για όλες τις χώρες της Ευρώπης συστήματος αξιολόγησης.
- Η υλοποίηση της δια βίου εκπαίδευσης και η ίδρυση εκπαιδευτικού ινστιτούτου μέσα στις σχολές. Σημαντική κρίθηκε η λειτουργία σεμιναρίων ενημέρωσης του πτυχιούχου για τις εξελίξεις στην επιστήμη του.

Θεωρούμε πολύ σημαντικό να τονίσουμε πως η εφαρμογή του περιεχομένου όλων των παραπάνω διακηρύξεων δεν είναι υποχρεωτική, ακόμα και για τις χώρες που τις έχουν υπογράψει. Αυτό σημαίνει πως, αν η χώρα μας δεν εφαρμόσει τίποτα απ' όλα όσα υπέγραψε, δεν πρόκειται να έχει καμία κύρωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο όλων των ανωτέρω διακηρύξεων, το γεγονός ότι μπορεί οι διακηρύξεις να μείνουν απλώς ευχολόγια, αλλά και τις συνθήκες που τώρα επικρατούν στον ελληνικό χώρο εκπαίδευσης, η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ υποστηρίζει τα εξής:

- Είναι εμφανής η ανάγκη της σύμπλευσης των συστημάτων της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Ως φιλελεύθερη παράταξη, βλέπουμε θετικά την όλη κίνηση. Τονίζουμε, όμως, το σκεπτικισμό μας όσον αφορά την ειδικότερη εφαρμογή των όσων περιλαμβάνουν οι διακηρύξεις στη χώρα μας.
- Δεδομένης της δέσμευσης των Υπουργών Παιδείας για υλοποίηση κάποιων πρωταρχικών στόχων μέχρι φέτος, πιστεύουμε πως πρέπει να προωθηθεί η δημιουργία ενός μοντέλου που να συνδυάζει κάποιους από τους στόχους της Μπολόνια με την ελληνική πραγματικότητα στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σε καμία περίπτωση όμως δε θα πρέπει να γίνουν βεβιασμένες και πρόχειρες κινήσεις.
- Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θυσιαστεί η επιστήμη στο βωμό της αγοράς εργασίας. Πιστεύουμε πως αυτό που πρέπει να γίνει είναι, οι ενέργειες όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην Ελλάδα να εστιαστούν στην προσπάθεια για την τήρηση της ισορροπίας στο θέμα αυτό και η Ελλάδα να πρωτοστατήσει και να καταθέσει προτάσεις με αυτόν το στόχο και προς τις άλλες χώρες που συμμετέχουν στις διακηρύξεις.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΗΒΙΖΕΤΑΙ...

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

- Σύγκλιση όσον αφορά στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν πρέπει να σημαίνει απόλυτη ταύτιση, αλλά διαμόρφωση όρων και προϋποθέσεων που θα καθιστούν εφικτή τη σύμπλευση των πανεπιστημιακών κοινοτήτων της Ευρώπης και ταυτόχρονα θα προάγουν την καλύτερη αξιοποίηση των ακαδημαϊκών παροχών, με σκοπό την πρόοδο της επιστήμης και την εξασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος για τους φοιτητές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η σύμπλευση αυτή δεν πρέπει να συνεπάγεται την τέλεια ομοιομορφία. Καλούμε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να μεριμνήσουν και να αγωνιστούν, όπως άλλωστε θα κάνουμε και εμείς, ώστε να διατηρηθούν τα θετικά στοιχεία και τα ιδιαίτερα θετικά χαρακτηριστικά της ελληνικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.
- Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Ελλάδας υπήρξε ανέκαθεν θέση της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ. Στο σημείο αυτό όμως θεωρούμε πως πρέπει να τονίσουμε άλλη μία διάσταση της σημαντικότητας της συμμετοχής της χώρας μας στις διαδικασίες της ενοποίησης της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης. Δε θα επιθυμούσαμε σε καμία περίπτωση την εκπαιδευτική απομόνωσή μας η οποία θα έβληπε ανεπανόρθωτα τόσο την κινητικότητα των Ελλήνων φοιτητών όσο και τη δυνατότητα οποιασδήποτε συνεργασίας μας με ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η δημιουργία ενός «κλειστού» συστήματος ευρωπαϊκών χωρών -εναρμονισμένων με συγκεκριμένα πρότυπα που θα άφηνε την Ελλάδα εκτός, πιστεύουμε πως θα ήταν εξαιρετικά επιβλαβής για το μέλλον της εκπαίδευσής μας.
- Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση περί αντικατάστασης του ΔΙΚΑΤΣΑ από τον ΔΟΑΤΑΠ, με την οποία ουσιαστικά αναγνωρίζεται ότι το ελληνικό πτυχίο ισοδυναμεί με τριετές bachelor + master, δίνοντας στις σπουδές μας την αναβαθμισμένη αξία που τους ταιριάζει και απομακρύνοντας τις όποιες υπόνοιες για εξίσωση του πτυχίου μας με τα τριχρονα bachelor.
- Ειδικά για τις Πολυτεχνικές Σχολές, προτείνουμε ενιαίο πενταετή κύκλο σπουδών, με απόκτηση διπλώματος Master, αφού το πρόγραμμα διαρκεί 10 ακαδημαϊκά εξάμηνα με 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο αφιερωμένο σε διπλωματική εργασία και τουλάχιστον 3 ακαδημαϊκά εξάμηνα με μαθήματα ειδίκευσης προχωρημένου επιπέδου.
- Για τα υπόλοιπα πανεπιστημιακά τμήματα 4/ετούς φοιτήσεως, προτείνουμε να ανοίξει διάλογος μεταξύ των αρμοδίων φορέων της πανεπιστημιακής κοινότητας και του ΥΠΕΠΘ προκειμένου να βρεθεί η σωστή λύση. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υποβαθμιστούν οι σπουδές μας. Δεν είναι τυχαίο το ότι προβλέπονται 8 εξάμηνα σπουδών στις πανεπιστημιακές σχολές. Είναι γεγονός ότι σε όλα τα επιστημονικά αντικείμενα είναι αδύνατον να εντυφώσει κανείς ικανοποιητικά μέσα σε μόνο 6 εξάμηνα.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΖΕΤΑΙ...